

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Bulv. Regele Ferdinana 22.
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat)

Sürgönycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KOZGAZDASAGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF. *

ELŐFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre 482 Lel.

Fél évre 216 Lel.

Negyed évre 108 Lel.

Havonta 36 Lel.

Hirdetések díjazás szerint
vételnek fel.

Megjelenik naponta reggel.

Mérsékletet!

A most folyó adókivetések ellen Arad dolgozó társadalma részéről általános a panasz, amelynek utat kell nyitni oda, ahol a panaszoknak meghallgatásra kell találniuk. Tudja azt minden polgár, hogy adót kell fizetni. Hiszen az állam a polgárság kényelmét és biztonságát nagyrészt azokból a jövedelmekből tartja fenn, amelyek az adóból folynak be. A polgárság azt is jól tudja, hogy az államgépezet olaja, hajléereje a bőséges, de okosan elosztott és nem kánzóan terhes adó.

Ha szétréznünk magunk körül és látjuk azt a sok mindenféle szűk séget, amelyet a modern élet követel, nem csodálkozhatunk rajta, hogy a hajdani adóállérek bizony nagyon megszámosodtak. Nyugodjunk meg ebben, lássuk be, hogy most, amikor a pénz értéke annyira bizonytalan, sokat kell adunk belőle olyan konkrét javakért, ami lyenekre minden tisztességes állam elkölti az adóját. De ezzel a türelemmel és belátással szemben maga az állam a legnagyobb kímé llettel tartozik. A közönség vezetőinek nem szabad elfelejteni, hogy

a gondjainkra bízott társadalmat nem szabad teljesítő képességének végső határáig vinni. Okos államnak okos adópolitikája kell, hogy legyen. Mert a rossz adó, a túlfokozott, vagy helytelenül elosztott adó kéréhetetlenül pusztítja el a nemzet gazdaságát, termelőerejét és polgárainak munkakedvét.

Ma nem járunk olyan időkben, amelyeket nyugodtnak lehetne nevezni. A háboruban összekuszált és meggyengült kapitalista termelést hatalmas hullámok ostromolják. És maga alatt ássa a sirt minden tőkés állam, ha hibás adórend szerével elveszi polgárainak termelő és vállalkozó kedvét. Nagy óvatosságra és okosságra van szükség az adók kivetésénél. Egy gyár, ha ma beszünteti üzemét, ezerszer veszedelmesebb, mintha minden miniszteri automobil megáll és egy becsukott bolt kártékonyabb dolgokat von maga után, mintha az állam nem tud pénzt adni valamilyen propagandára. Ezek mind fontos kérdések, hogy ne is beszéljünk arról: milyen szöenyű módon árt az államnak magának, ha fogyasztó proletáriátusát nyomorítja meg helytelen adókkal.

Már csak okosságból is na-

gyon körültekintően kell kivetni az adókat, mert minden jogtalanul és okatlanul elvett fillért százszorosán kell visszafizetni később és nem is az adózó népek, hanem a semminek.

Ezer bizonyosság van reá, hogy adót kiszabni csak a legnagyobb tudományos készség, pénzügyi iskolázottság és az adatok pontos ismerete alapján lehet és akkor is csak teljesen tiszta lelkiismerettel és elfogulatlanul.

Az adókivetések ügye a közigazgatási bizottságban.

— Leccapolják a holdmézesi halastavat. — Az új iskola-épületek a megyében. —

A megyei Közigazgatási bizottság ma délelőtt tartotta július havi ülését dr. German Joe alispán elnöklétével, aki a távollevő Georgescu János prefektus-belügyi vezérlellyel helyettesítette. Az alispáni jelentést Petrutu Áron megyei másodlejegyző olvasta fel. A jelentés megemlékezett arról, hogy a megye vezetősége a legutóbbi közigazgatási bizottsági ülésen hozott határozat értelmében eljárt az illetékes fórumoknál, hogy a törvényszéki kiszállási és az orvosszakértői díjakat, amelyekkel a kincstár hosszabb idő

óta hátralékban van, kifizessék. Lépést tett a megye vezetősége annak érdekében is, hogy a mostani tulajacsony orvosi díjazásokat megfelelő mértékben emeljék fel. Referált a jelentés Banu szép-művészeti miniszternek a megyében tett látogatásáról is, amelynek során kiutazott Pécskára és érdeklődött az ottani archeológiai ásatások iránt. Megemlékezett még a jelentés az iskolaügyi főlellyel megyei látogatásáról, a ki az iskolák és a költségvetések átvizsgálásáról elismerő hangon nyilatkozott. Végül bejelentette

A nagy devalváció.

(Gentz Frigyes tanulmánya a pénzügyi bukásról.)

Az 1811-iki nagy bankrotti velejéig rázkódtatta meg a monarchia gazdasági életét, vagy helyesebben: az osztrák részekét, mert a magyar nemesség csak annyiban szenvedte meg az államcsődöt, hogy az országgyűlés hozzájárulása nélkül ugyan, de mégis elég tetemes mennyiségű osztrák bankcédulát helyezett el a bécsi kormány a magyar részekben is, s a Karok és Rendeknek — ha csak nem akarták az itt forgalomban lévő bankok értékét teljesen semmisnek tekinteni s ezzel a magyarok millióit megkárosítani az osztrák államfél javára — kénytelen-kelletlen, tudomásul kellett az államcsőd tényét venniük s a de-facto helyzetben valamilyen de-jure megoldást keresniük.

Ezt a megoldást elősegítette az Osztrák Nemzeti Bank megalapítása, amelynek felügyeleti bizottságába a magyar „provincia” képviselőit is meghívta a császár. S bár a Rendek ezt az intézményt hivatalosan nem fogadták el, 1848-ig tényleg ennek az osztrák banknak, 1919-ig pe-

dig e bank folytonos utódjának a valörjei forogtak Magyarországon is. Gentz Frigyes memoire-ja így mondja el a bank tervezését:

Időközben az osztrák kormány közeledett azokhoz a hatalmakhoz, amelyek arra szövetkeztek, hogy Európában helyreállítsák a rendet. Megvolt benne az a bölcs belátás, amelylyel fölismerje, hogy nincs olyan nagy áldozat, amelyet meg ne érne az, ha sikerül katasztrófális helyzetéből menekülnie s hogy többet ér egy pénzügyi rendszerrel szakítania, mintsem az olyan krízist tovább nyújtani, amely meggátolja abban, hogy akárcsak egyetlen biztos és állandó pontot is teremtsen akár politikai, akár közigazgatási, akár pénzügyi számvetéssel részére. Mihelyt egyszer erre a nagy elhatározásra jutott, meg kellett találni a végrehajtására szükséges eszközöket; s az egyetlen forrás, amely jelentkezett, vagy helyesebben az egyetlen, amely egyáltalán létezett, az volt, hogy új államhiteljegyet kellett kibocsájtani. A császár tulhatározott ígéretet tett arra, hogy a váltójegyet nem fogja szaporítani, semhogy ehhez a forráshoz lehetett volna fordulnia; legalább a látszatot kellett megmentenie. Ezért tehát 1813. áprilisában az ugynevezett előlegezési

jegyeket alapították, olyan papírral, amely a földadó egy részére volt betáblázva olyan formán, hogy évente 3 és félmillió összegű ilyen új előlegezési jegyet fognak ebből az adóból lassankint visszaváltani. A kormány előszörre 45 milliónyit bocsátott ki ebből a papírból. Bármiként is próbálgatták, hogy a közvéleménybe a váltójegyek és ezen új papír között lévő lényeges különbség tudatát begyökereztessek, a közhiedelem összekeverte és teljességgel azonosította a kettőt. A beváltási és az előlegezési jegyeknek ugyanaz volt az árfolyama. Mindkettő 1813. végéig 160 és 170 között tartotta magát. De már rövidesen úgy a régi, mint az új papír elvesztette a névértékének a fele értékét, majd később a kétharmadát, a háromnegyedét s így tovább. (Az augsburgi váltóárfolyam 1814. végén 265-ön állott. 1815. áprilisának elején 400-ra szökött, júniusban pedig a waterloói ütközetről szóló első hírek befutása előtt néhány nappal, egészen 400-ig emelkedett, úgy, hogy 100 papírfortint alig 22 ércpénz-fortintot ért. Julius óta 400 alá esett s aztán hosszabb ideig itt állott meg. De 1815. végén 370 és 380 között ingadozott s majd csupán egy nagy pénzügyi reform

terv első zavaros híreire bukott le 350 és 340 közé.

Egyetlen állam sem szenvedett a váltó árfolyamában olyan brüszk és gyakran annyira megfoghatatlan ingadozásokat, mint aminőket a papírpénz forgalma idején Bécsben láttunk. Nem egy ízben fordult elő, hogy egy-egy tőzsdei napról a másokra 40, 50, sőt 100 százalékot is ugrott a forgalom. Hogy csupán egészen friss példát idézzünk: Bonaparténak Párizsba érkezése híreire, március 25-ike és 29-ike között, a váltóárfolyam 330-ról 390-re és 400-ra, nyolc nappal utóbb pedig 440-re ugrott április 8-ikáról 15-ikére pedig 440-ről újra 415-re esett. A waterloói ütközetről híreire három nap alatt 458-ról 412-re ment vissza s Bonaparte lemondásának híreire pedig 412-ről egyszerre 320-ra esett. Junius 24-ike és július 8-ika között 138 pont volt a különbség.) Az áresésnek pedig ezek voltak az okai.

Wallis gróf, miután nem akart az előleg-jegyek típusának megalkotásához segédkezet nyújtani, állásából visszavonult abban a percben, mielőtt a döntés megtörtént. A császár nem nevezett ki helyébe utódot s így a pénzügyi adminisztráció fej nélkül maradt 1813. áprilisától 1814. szeptembe-

még a főjegyző, hogy az aradi jegyzőiskola szeptemberben feltétlenül meg fog nyílni, amelynek hallgatói közé nemcsak aradmeleveleket, hanem szomszéd megye belickeit is felvesznek.

Margineantiu. Titus pénzügyigazgató bejelentete, hogy a legutóbbi hónapban egyenes adókból 16.000.000, közvetett adókból pedig 872.494 lei folyt be az állam-pénztárba. A pénzügyigazgató jelentésével kapcsolatban felszólalt **Ileana Jancu** állami főmérnök, aki azt javasolta, hogy a közigazgatási bizottság készítsen a nagy cégek most kivetett adóiról kimutatást, mert szerinte az adó kivétel-seknél aránytalanságok fordultak elő. Rendellenesség és visszaélés esetén pedig szigorú vizsgálatot követel. A közigazgatási bizottság a főmérnök javaslatát magáévá tette.

Ileana Jancu főmérnök, az államépítészeti hivatal főnöke jelentésében elmondotta, hogy az állami és a megyei utak általában jó karban vannak. A halmágyi ut hida az esőzések következtében meg rongálódott, de ennek a kijavitása a közeljövőben meg fog történni. A kövezés alatt álló utak kövezése még mindig lassan halad, mert nem áll elegendő vagon rendelkezésre szállításokra. **Dr. Bralean** Affianaz megyei főorvos a legutóbbi idők ideális egészségügyi állapotáról számolt be, a megyében a télen és a tavasszal pusztított ragályos betegségek megszűntek. A Körös mentén nagy számban fordult elő a váltóláz, de azt tapasztalták, hogy a hegyi lakók között is számos ilyen beteg akad, ezek valószínűleg olyan vidéken dolgoztak, ahol a váltólázat okozó szunyogok nagy számban fordultak elő. Az aradmelevele megbetegedések azonban nem tipikus esetek. A nyári betegek ötven százaléka váltólázban beteg. Érdekes,

hogy az esős idő után mindig meg növekszik a számuk. A holdmézesi halastó tulajdonosa a tó környékén előfordult sok váltólázos megbetegedéssel kapcsolatosan bejelentette, hogy a halastavat ősszel le fogja csapoltatni, a tó talajában elszaporodott dudvás növényeket pedig ki fogja irtatni. A tavat egy évre száríttatják ki és ez idő alatt meg fogják figyelni, hogy a váltólázos megbetegedések száma csökken-e?! A főorvos hangsúlyozta, hogy a kinin az egyetlen gyógyszer, amellyel az aradmelevele betegeken segíteni lehet, ezért az egészségügyi igazgatóságához fordult, amelytől azt kérte, hogy bocsásson a megyei főorvosi hivatal részére nagyobb mennyiségű kinint, amelyet a lakosság között ingyen osztának szét.

Spinantiu Jenő tanfelügyelő jelentésének elmondása után arra kérte a bizottságot, hasson oda, hogy az egy hónap múlva kezdődő új iskolai tanévre az iskolai renoválások és az új iskolaépületek elkészüljenek. Ezután dr. German Joe alispán néhány szóval az ülést bezárta.

Csütörtökön adják ki a színházi koncessziókat.

— **Stoimescu** szépművészeti vezérfelügyelő **Kolozsvárott.** —

Clujról (Kolozsvárról) táviratozza tudósítónk: **Soimescu** szépművészeti vezérfelügyelő, akit **Banu** miniszter a Színészegyesület és két színigazgató között felmerült affér megvizsgálásával bízott meg, ma Bucurestből Kolozsvárra érkezett. Tudósítónk beszélgetést folytatott **Soimescu** vezérfelügyelővel, aki a következőket mondotta:

— Kolozsvárra most azért jöttem főként, hogy egyengessem az utját annak, hogy **Fekete Mihály** színigazgató és a Színészegyesület kibékülhessenek egymással. Nekem az a prozopozíció, hogy **Fekete Mihály** kérjen bocsánatot a Színészegyesülettől és azoktól a színészeketől, akiket megsértett. Fekete Mihály megvan erre a hajlandóság. Ebben az ügyben már eljárta **Lengyel Vilmosnál**, az Egyesület alelnökénél, aki készséggel

kijelentette, hogy prozopozícióm tá mogatni fogja és valószínűleg sikerülni is fog az Egyesületet és Feketét kibékíteni. Más irányban is dolgom van Kolozsvárott. A miniszter felhatalmazása alapján dr. **Bianu** sziguranca vezérfelügyelővel le kell folytatnom a vizsgálatot a Janovics-Róna ügyben. Mindezeketől függetlenül a színházi koncessziók ügye. A koncessziók személyi része már el van intézve úgy ahogyan azt az Egyesület javasolta. A koncessziókat aláírva a miniszter a jövő hét csütörtökjén, e hó 26-án adja ki.

A fiatalok birája.

Irta: **Dr. Gabos Jenő** ügyvéd.
Meghalt a „jó bíró” **Köller János** és az aradi törvényszéken elárult egy fontos ügykör. Mióta a fiatalok biróságáról szóló törvény életbelépett, tehát immár körülbelül 10 év óta, e nemes hivatásu biróság vezetője **Köller János** volt. Első kinevezését a magyar igazságügyminisztertől nyerte, megbízatását az imperium változása óta is megtartotta úgy, hogy el lehet mondani: **Köller János** egybe volt forrva ez intézménnyel e biróság működésének megkezdésétől kezdve — egészen most bekövetkezett haláláig.

Mikor a fiatalok birósága első tárgyalását tartotta, **Köller János** a megnyitó ülést valóságos ünneppé avatta. Meghívta az aradi jótékony egyletek vezetőit, ismertette előttük az újonnan létesített biróság rendeltetését és felkérte őket, támogassák emberbaráti munkájában. A vád képviselőjében **Fikler Károly** dr. főügyész helyettes jelent meg, aki az ügyészség részéről üdvözölte **Köller Jánost**, mint az új biróság vezetőjét és sok sikert kívánt áldásos munkájához. Mint védő, e sorok írója volt jelen, akit **Köller János** felkért e tiszt betöltésére, mert tudomással bírt arról, hogy a gyermekvédelem kérdésével már huzamosabb idő óta foglalkozom. Magam részéről szintén szerencsekívánataim tolmácsoltam és az ügyvédi kar támogatásáról biztosítottam a fiatalok biróját. Nem hiszem, hogy életében boldogabb napja volt e

napnál **Köller Jánosnak**.

Aki látta **Köller Jánost** e megnyitó tárgyaláson, az előtt mindig emlékeztetes marad boldogságtól sugárzó arca. Ilyen derült arca csak jó embernek lehet — és hogy **Köller János** valóban jó ember volt, azt az első tárgyalás ünnepélyes megnyitása után rögtön láttuk, midőn a fogházor elébe vezetett egy őrizetben levő, lopással és csavargással vádolt 15 éves fiút, akihez oly közvetlen, bátorító, de egyben szigorú is magában rejtő szavakkal szólott, ahogy csak az apa tud beszélni fiához; ki valami rossz fát tett a tűzre. A hogy **Köller János** tudott dorgálni, az egy melegen érző szív művésze volt, — és a hogy a legmakacsabbul tagadó fiatal vádlottal is meg értetni, hogy lelkismeretén könynyit és bűnösségének súlyát enyhíti, ha töredeztesen bevallja fejtét — az igazságot kereső és a bűnös fiatalokért a jó utra visszatérteni akaró bíró műve volt. De a „jó bíró” tudott haragudni is. Ha valamelyik fiataloktól újól eléje állították, akkor megmutatta, hogy tud szigorú is lenni; hangja, mellyel rárvált a kis vádlottra, valósággal döngött és nagyon romlott, gonosz hajlamu fiatalokunk kellett annak lennie, aki harmadszor is merészelt bűncselekményt elkövetni.

Ismerek aradi fiatal embereket, néhány url fiut is, akik meggondolatlan gyermeki fővel bünt, legtöbb esetben lopást követtek el és biztosra veszem, hogy **Köller János** intő szava nagy befolyással volt arra, hogy a társadalom hasznos munkásaivá váltak. Igen, **Köller János** a bűnöző fiatalok egész légióját adta vissza a dolgozó társadalomnak és most, halálának bekövetkezésekor nagyon sokan halálával fognak rá visszaemlékezni olyanok, kiket a bűn, a züllöttség fertőjéből vissza vezetett a becsület utjára.

A fiatalok birójának ítélőszéke elé számtalanszor olyan esetek kerültek, amelyekben a bűncselekmény elkövetésénél annyi ravaszságot, ügyességet és higgadságot áruáltak el a fiatalok, hogy felnőtt embereket képtelenek tartának a bűncselekmény ugyan oly módon való véghezvitelére. **Köller János** előtt mindez nem volt újság, ő úgy olvasott a gyermek lelkében, mint a nyitott könyvben és csodálatos éleslátással alkalmazta mindig a fiatalok nézve a legmegfelelőbb intézkedést. — A fiatalok birósága **Köller János** ban azt az egyéniséget vesztette el, ki maga volt e biróság megcstésítője. Nagyon nehéz feladat lesz **Köller János** helyét pótolni!

— **Meghalt a spanyol—amerikai háboru okozója.** Newyorkból jelentik: **Sinbee** amerikai tengernagy, aki 1898-ban a spanyol—amerikai háboru okozója volt, ma meghalt.

rég. Az anarchiának ebben a korszakában, amely alatt egyébként a kormány minden figyelmét a háborus események kötötték le, súlyos hibák követték el. A közönség tisztán előre látta, hogy a kormány nem fog az 1813-ban kibocsátott 45 milliónyi előleppapírnál megállni s hogy ez az összeg alig fogja akár csak egyetlen hadjárat költségeit is fedezni. Ámde ahelyett, hogy ezt a tényt nyíltan bevallották volna, egyszerűen csak megduplázták, megháromszorozták, megnégyesítették a papírostömeget, anélkül, hogy bárkinek is számot adtak volna róla. Sőt mi több, amikor az 1813. áprilisi páteus értelmében elkövetkezett volna a papírgyök egyik részére nézve az első törlesztés határideje, ezt egyszerűen csöndben elhallgatták, anélkül, hogy a közönséget a magyarázat, a megnyugtató vagy az igazolás egyetlen szavával is megtisztelték volna. Az állami szükségletek persze szintén nem engedték, hogy az új meg új papírkibocsátások egy pillanatra is félbeszakadjanak; így aztán a forgalomban lévő egész papírpénz mennyisége — beleértve a 212 milliónyi, beváltási jegyeket (amelyeket soha nem szaporítottak fel) — éppen a duplájára rugott ebben az időben az 1813. áprilisi mennyiségnek.

1814. szeptemberében **Stadion** gróf lett a pénzügyminiszter, aki csak az 1815-iki párizsi béketárgyalások után jutott hozzá, hogy

a rendezett pénzforgalom helyreállítására egy nagyobb tervet dolgozzon ki.

Azok után az erőszakos rázkódtatások után, amelyeket a papírpénznek Ausztriában való tizenöt, vagy tizenhat esztendő uralma idején az államhitelnek is, de a magánosok vagyonának is anynyi izben kellett elszennvednie, többé álmodni sem lehetett arról, hogy ezt a gyógyulási folyamatot ne a papíroszaggazdálkodás teljes eltörlésére alapozzák. Semmi másfajta tervnek nem lehetett kilátása arra, hogy a legkisebb bizalmat is fölkeltsék. Ámde, mivel hogy teljességgel hiányzott az eszközök, amelyekkel a papírforgalmat ércpénzzel helyettesíthessék, nem lehetett másról szó, minthogy forgó pénzzé váltható egyéb értékekkel helyettesítsék a papírt. Hogy ezt a célt elérhessék, amelyet a pénzügyi adminisztráció amúgy egyenes vonalon soha meg sem közelíthetett volna, szükséges volt, hogy a kormány és a magánfelek közé egy nagy közintézményt állítsanak, amely a közbizalmat megszerezze s amellyel eléggé jó anyagi megalapozottsága legyen ahhoz, hogy a papírpénz helyébe kerülő új forgalmi jegyeket állíthasson és az ércfedezettel állandóan egy szintvonalon tarthassa. Ilyen körülmények között egy bank alapítása volt a leghelyesebb intézkedés. **Stadion** gróf rendszerének ez az alapvetése.

Hogy áll a leu?

Julius 21-én fizettek 100 lelért:

Aradon:

2.93 svájci frankot,
8.77 francia frankot,
17.18 szokolt,
5.400 külföldi magyar koronát,
6.600 tényleges magyar koronát,
8.000 belföldi magyar koronát,
130.000 német márkát,
36.500 osztrák koronát.

Parisban 8.80 frankot

Budapestben 4850—5250 koronát

Bécsben 35.400 osztrák koronát

Belgrádban 48.— dinárt

Berlinben 120.000 márkát

Newyorkban 0.52.25 centet

Londonban 1 font 895 lei.

A strandról.

(Életveszélyes tolongás a kompjárát hídnál.)

Kaptuk a következő levelet: Tisztelt szerkesztő ur! Tudva azt, hogy mindig és mindenkor a panaszkók és kérések az *Aradi Közlöny*-ben helyt kapnak és orvoslást nyernek, bátorkodom ezúttal óhajomat előadni és remélem, hogy akik segíthetnek az ügyön, az illetékes fórumok megfogják vizülni.

Ujból a *hi* nem fogyott strandtéma. De míg máskor a strandi erkölcsök lesznek boncolgatva, addig én csak a lehetetlen közlekedési állapotot szeretném szönyegre hozni. (Az előbbt hagyom az erkölcsbíróknak.) Mert ami ott történik, az abszurdum. Amilyen kellemesen lepte meg a város a strandoló, ittthon nyaraló közönséget a Neptum átalakításával és nagyobbitásával, éppen olyan visszataszító az egyetlen kompjárát és az egy hid, ahol eltekintve attól, hogy még egyszer annyi időt vesz igénybe és forgalmi zavart is okoz, hogy jönnek és mennek azon, de életveszélyes is, mert hiába van ott a rend éber őre, nem tudja fenntartani a rendet. Dulakodás, lökdösés, szóval *harci állapotok uralkodnak ott*. A hid recseg, ropog, néha súlyedő tendenciát mutat, az emberek visitanak, csipik, taszítják egymást.

Mivel nagyjában vázoltam és ecseteltem a helyzetet, most azt kérdelem, olyan sok nehézségbe és fáradságba kerülne, ha már két kompjáratot nem is (mert ez komplikáltabb a keskeny Maroson), de legalább két lejáratot és hidat készítenének? Az egyikön jönnének, míg a másikon mennének a strandolók, mi által sokkal gyorsabban lehetne a forgalmat is lebonyolítani és nem kellene órákig sülvőve szenvedni és várni, még a lövőknek vagy ha jobban tetszik a menőknek fel méltóztatik sétálni. Szeretném, ha kedvezően elintéznék az összes strandolók óhaját. Kérem szives elnézését szerkesztő ur, hogy néhány percig igénybe vettem idejét. Hálás köszönettel: *Fay strandoló leány.*

Rejtélyesen eltűnt milliárdos kisasszony

(A budapesti rendőrség szenzációja. — Hová lett a szép Zimmermann Juliska?)

(Az *Aradi Közlöny* budapesti tudósítójától.) Négy nap óta egy titkolt, de izgalmas szenzációja van a budapesti államrendőrség főkapitányságának. Érthetetlen és megmagyarázhatatlan módon eltűnt a magyar fővárosból egy 17 éves feltűnően elegáns, jókölsejű fiatal leány, aki milliomos amerikai nagybátyjához készült ki látogatni Newyorkba. A rendőrségen titokban nyomoztak a fiatal leány után, de minden eddigi nyomozás eredménytelen és hiábavaló volt. A rendőrség még e pillanatban nem tudja, hol lehet a milliomos amerikai nagybácsi 17 esztendő feltűnően elegáns, nagyhözományu huga. Az eltűnés részleteiről, jóllehet a rendőrség minden hivatalos felvilágosítást megtagadott, az újságírók a következőket tudták meg:

Kétségségesen jelent meg a budapesti főkapitányságon özv. Zimmermann Sándorné, aki a Dembinszky-utca 50. szám alatt lakik és bejelentette, hogy Karcagról Budapestre érkezett 17 éves unokája, Zimmermann Juliska délután eltűnt és azóta hiába keresi. Nem tudja, — mondotta a följelentést tevő nagymama — hogy az unokája nem tévedt-e valahol el vagy nem szöktette-e meg valaki? A különös feljelentést érdekessé és érthetlenné főképp az tette, hogy a leány a délutáni órákban a nagybátyjával volt, akitől elbucszott és akinek azt mondotta, hogy a nagymamájához indul, ahová egyedül is el tud találni. Ez körülbelül délután négy óra tájban lehetett, azóta sem a rendőrség, sem a hozzátartozói semmit sem tudnak a leányról.

Miután a rendőrségen ezek az eltűnések rendszerint azzal szoktak végződni, hogy másnap vagy harmadnap egészségesen előkerül az eltűntnek bejelentett leány, a rendőrségen nem tekintették a feljelentést valami súlyosabb és megmagyarázhatatlan esetnek. Másnap délelőtt kiosztották dr. Risztics Lázár rendőrtanácsosnak az eltűnt leány aktáját nyomozásra, azonban hiába küldtek minden irányba detektíveket, az utolsó pont, amit Zimmermann Juliska eltűnéséről megállapítani sikerült, egyedül az, hogy amikor a nagybátyjától elvált, a Wesselényi-utcában a körút felé indult el. A detektívek nyomozása ulabbat, pontosabbat nem tud Zimmermann Juliska eltűnéséről.

A leány dussgazdag családja, látva, hogy a rendőri nyomozás nem hoz komolyabb eredményt, már két nappal ezelőtt négy különféle magándetektív irodához fordult és nagy jutalom kitűzése

mellett megbizta a magándetektív irodákat a fiatal leány hollétének a felkutatásával. Jól lehet, a dolláros jutalom erősen ambicionálta úgy a magándetektíveket, mint az államrendőrség detektívjeit, azonban e pillanatban sem az egyik, sem a másik detektívstátus nem tud Zimmermann Juliska sorsáról. Az eltűnés részleteiből pontosan a következő állapítható meg:

Kedden délután körülbelül négy órákor fényes nappal tünt el Zimmermann Juliska. Az elveszett leány nagybátyja, Zimmermann Lipót, Newyorkban élő, dussgazdag dollárban milliomos gyáros. A gyáros néhány héttel ezelőtt hazakerkezett Magyarországra és meglátogatta Karcagon élő bátyját, a honnan magával hozta Budapestre a feltűnően szép, 17 esztendő, rendkívül elegáns megjelenésű Zimmermann Juliskát azzal, hogy kiviszi magával Newyorkba, előbb azonban itt Budapestben vizumot szerez az utakész fiatal leánynak. Kedden délelben Zimmermann Lipót, aki a Gellért-szállóban lakik, ott együtt ebédelt a fiatal leánnyal, azután autóbá ültek és mind a ketten a Wesselényi-utcai ingyenes egyesülethez mentek, a hol már várakoztak Zimmermann Lipótra. Az amerikai ur megtekintve a jótékony intézményt, unokahuga nevében egy millió koronát adományozott az egyesület emberbaráti céljaira, majd amikor a vezetőség megköszönte az adományt és kikísérte őket, mielőtt az autóbá felszálltak volna, Zimmermann Juliska a következőket mondotta:

— Bácsi, kérem, én most a nagy mamához megyek.

A leány nagymamája, Zimmermann Lipót édesanyja, a Dembinszky-utca 50. számú házban lakik és mielőtt a leány elindult volna, az amerikai nagybácsi megkérdezte:

— Fiam, eltalálsz oda egyedül is? Nem lesz jobb, ha én elviszlek oda autón?

— Nem, köszönöm — mondta a leány — én gyalog szeretnék menni, legalább sétálok egy kicsit.

Kezet csókolt a nagybátyjának, majd megcsókolta és elindult az Erzsébet-körút felé és a nagybácsi szemé elől néhány pillanat alatt már el is tünt. Először azt hitte a rendőrség, hogy a leány talán nem akar Amerikába menni, talán valami szerelmi régency rejtőzhetik a dolog mögött, de a család tudomása szerint nem volt olyan ismerőse a fiatal leánynak, aki talán lebeszélte volna az utazásról, vagy az Amerikába vándorlás előtt — meg szöktette.

Másfélmillió csempészés.

(Perzsaszőnyeget akart Romániába csempészni két magasrangú hivatalnok.)

Galacból jelentik: A galac-vidéki vámhivatalban tegnapelőtt megjelent két magasrangú tisztviselő, akik felkérték Scatopol ottani vám tisztviselőt, hogy harmincezer lei fejében engedje meg Vidinből két nagy csomagnak román területre való átcsempészését. Scatopol azonnal jelentést tett feletteseinek a különös vendégekről, akik azt tanácsolták neki, hogy sinleg menjen bele az üzletbe. Ugy is történt. Scatopol előlegképen átvett négyezer leit azzal, hogy a többi akkor fogja megkapni, ha az áru román területen lesz. Az árut tényleg áthozták román területre s egy vámbizottság közbejöttével felbontották a két csomagot, amelyekben *másfél millió lei értékű perzsa szőnyeget találtak*. Az árut azonnal elkobozták s megindították a vizsgálatot, amelynek eddigi eredménye szerint a csomagok egy *Sel-rachi* Glancziari nevű bucaresti kereskedő címére lettek feladva. — Azt hiszik, hogy ez a kereskedő vesztette meg a két magasrangú hivatalnokot, hogy elősegítsék a csempészést. A *Lupa* azt írja, hogy az ügyben szenzációs leleplezések várhatók.

Megnehezített kivándorlás.

(Brazilába is csak ottani engedéllyel lehet utazni.)

A nemrégben még olyan nagy brazilai kivándorlási láz az utóbbi időben egy Aradmegyéiben, mint a szomszédos megyékben alábbhagyott. Különösen amióta Herberger Gyulát a temesvári rendőrség őrizetbe vette és amióta tömegesen érkeznek a levelek Braziliából azoktól az innen kivándorlottaktól, akik csak odakinn jöttek rá, hogy mennyire becsapták őket és rácszámították, hogy a Kenyerüket is csak megfeszített munkával tudják megkeresni. A gazdasági állapotok még a háboruban részt nem vett államokban, így Braziliában is sokkal rosszabbak, mint a régi békeesztendőkből. Ennek a következménye, hogy most, a mikor aradiak kértek a bucarestii brazilai konzultól utlevelükre vizumot, az kijelentette, hogy csak a brazilai államrendőrség által látalmazott bevándorlási engedély alapján adhatja meg a vizumot, a mellyel igazolják, hogy odakinn van, aki a kivándorló egzisztenciáját biztosítja. Ezzel az intézkedéssel, ugylátszik, gátat akarnak vetni annak a lelkiismeretlen emberkereskedésnek, amellyel az oda kint elhelyezkedni nem tudó emberek ezreit juttatták ki a messze tengerentúrra. S egyben megvédi Románia érdekeit is, amely azután az odakint elhelyezkedni nem tudó román állampolgárt segíyezni kénytelen konzuljai útján. Persze ezekben az esetekben is csak a legminimálisabb segélyekről lehet szó, de ezek a minimális segélyek brazil valutában erősen megterhelik az állam kasszáját.

Egy hónappal a forradalom után.

(Beszélgetés Schmiloff bolgár igazságügyminiszterrel.)

(Az Aradi Közlöny szófiai levelezőjétől.) Alig egy hónap múlt el az államcsíny és Sztambulijcsky bukása óta, a politikai és gazdasági élet Bulgáriában már épp oly normális, mintha mi sem történt volna. A megdöntött diktátor híveinek lázadásától ma már nem kell tartani. Néhány hónap előtt 25.000 párthive esküdött meg Sztambulijcskynak, hogy hívek lesznek hozzá mindhalálig és személyi biztonságát, valamint művét utolsó csepp vérükig meg fogják védeni... Ebből a 25.000 emberből azonban sem a sorsdöntő órákban, sem később egyetlen egy sem tartotta meg szavát. Bulgáriában most ismét tapasztalhatjuk, hogy a népszerűség nagyon labilis piedesztál, akik tegnap Sztambulijcskynak hűséget esküdtek, ma már uton-útszélén azt beszélgetik, hogy az utóbbi években minden merényletet, gyilkosságot és lopást a volt kormány követett el, hogy a 13 agrárminiszter, a 100 parasztképviselő és a parasztpárt-hoz tartozó 1000 államhivatalnok az utóbbi három évben egyebet sem csináltak, csak loptak.

A Sztambulijcsky-kormány összes miniszterei, a külföldre menekült *Obov* és *Daszkalov* kivételével, ma börtönben sínylődnek. Két hónapon belül bíróság fog felletük itélkezni. Az ügyészek mostan dolgoznak a vádiratokon. — Mindegyik volt minisztert gyilkossággal vádolnak. Alighanem a magyarországi népbiztosok póre fog megismétlődni Bulgáriában.

Az új kormány azt hangsúlyoztatja, hogy a párturalomnak véget akar vetni. Ezzel szemben viszont minden főrekvése arra irányul, hogy a jelenlegi kisebb koalíciós pártok egységes kormányzópárttá tömörüljenek. A parasztpárti diktatúrát tehát egységspárti abszolutizmus fogja valószínűleg felváltani, mivel a különböző ellenforradalmi frakciók mindegyike kész a fuzióra, hogy az uralomban osztozkodhassék.

Schmiloff igazságügyminiszter Bulgária mai helyzetéről ezeket mondotta:

— Az államcsíny napjáig a nemzeti liberálistársa tagja voltam. — Most azonban kiléptem a pártból, minden törekvésem az, hogy a különböző kisebb pártok megszűnjenek és a bolgár nép egységes pártba tömörülve, keresse a boldogulás útjait. Az eddigi pártvezéreknek, akik részesei a nemzet bukásában, bármily nagyok legyenek is érdemeik, félre kell állniok. Irjanak memoárokat, hogy az ország tanuljon hibájukból. A régi vezérek közül azonban a bolgár nemzet nem kér.

— A volt Gesov, Danev, Milanov, Kosturkov, Radoslavov és Ton-

csev-kormányok részben börtönbe vetett, részben in contumaciam elítélt minisztereit legközelebb szabdalásra helyezük, illetőleg sértetlen visszatérést biztosítunk számukra, mivel az ő elítélésük is a Sztambulijcsky-kormány terrorrendeletein alapszik.

Irodalom, művészet

* Heti műsor. Hétfő: Csárdáskirálynő. Horváth Mici bucsufellépéssel. Szerda: Erdészleány. Csütörtök: Nincs előadás. Péntek: Tosca. Róna Dezső bucsufellépéssel. Szombat: Tolonc. Vasárnap: Román előadás.

* A legbájosabb operettek egyike, a Varázskeringő. A kedves darabot vasárnap estére tűzte műsorra az igazgatóság. Az operetben Horváth Micin és Halmos Micin kívül vendégként Huszár Károly és Gyöző Alfréd is fellépnek.

* A legdrágább dal, amelynek akkordjai még a nézőtér levegőjében vibrálnak, amellyel Sylvia vesz bucsút az öt ünnepi közönségtől, most bucsuként zendül fel Horváth Mici ajkáról. A virág, a taps most ünnepélyesebb, mint egyébkor: mert a primadonna előtt most soká nem gyulnak fel a rivalda lámpái, a legszebb muzsika, a taps sokáig száműzve lesz birodalmából és az ünneplések zaját, amelyben eddig része volt a csend és nyugalom váltják fel. R. Horváth Mici, aki aradi tartózkodása alatt színjátszó művészetének egész skáláját csillogtatta meg a közönség előtt, utolsó előadásul legkedvesebb darabját, a „Csárdáskirálynőt” választotta. Sylvia egyénisége és a szerepben végighúzódozás válságjalma talán a legjobban is illik a bucsufellépéshez. A Csárdáskirálynő hétfői reprizen, a bucsuzó primadonnán kívül Boni szerepében Felhő Ervin, Stázi szerepében Mihulescu Lili lépnek fel szerződöttes céljából. Edvin szerepét Tompa Béla játssza. — Pénteken, július 27-én a Toscában vesz bucsút Arad közönségétől Róna Dezső. A kiváló operatársaság legmarkánsabb alakítása a Tosca rendőrfőnöke és ennek a gyönyörű operának minden egyes előadása alkalmával a zeneértő közönség meleg ünneplésben részesítette Róna Dezsőt, aki most bucsujakép is a Toscát választotta.

* A vasárnapi matiné. Ma délelőtt fél 11 órakor lesz a matiné a nyári szinkörben, amely iránt már hetek óta nagy érdeklődés mutatkozik. A műsor kitünő számai és a nagyszerű szereplőgárda felejtethetetlenül kellemes délelőtti fog szerepeltet a matiné közönségének. A „Szép Salamon Sára” című parasztkomédián kívül, amelyet L. Kiss Mariska, Kallós József és Sipos Zsigmond adnak elő, érdekes magánszámok szerepelnek még, amelyek közül kiemelkedik Lepa Dóra éneke, Gyöző Alfréd, Sipos Zsigmond és K. Korbuly Zsuzsa száma. A számokat Darvas Ernő konferálja ötletesen, a zongorakíséretet Gellért Pál látja el. A még meglévő jegyeket a nyári szinkör pénztára árusítja.

— Székrekedés. Korányi tanár, az országos igazságügyi orvosi tanács néhai elnöke, megállapította, hogy a FERENC JÓZSEF keserűvíz gyors, biztos és enyhe, fájdalom nélkül ható természetes hashajtó.

Tánc reggelig.

(A rendőrség parkünnepélyének szenzáció)

Az aradi államrendőrség vasárnap tartandó parkünnepélyével már több ízben foglalkoztunk. A már felsorolt gazdag műsort újabb olyan érdekes és értékes számokkal egészítette ki a rendezőség, hogy a rendőrség parkünnepélye előreláthatólag felülmúlja az Aradon eddig tartott összes hasonló ünnepségeket. A közönség szórakoztatására olyan ötletes és hatalmas programot állítottak össze, amelyhez hasonlót még nem volt része Arad város közönségének. A már eddig feltüntetett szenzációs programszámokon kívül a nyílt színpadon többek között Tompa Béla, Kertész Vilmos, Várady Margit és Gyöző Alfréd lépnek fel. A rendezést szokott ötletességével Jakabffy Dezső végzi. A zenei szórakoztatás rendezését Csányi Mátyás, a kiváló karmester vállalta. A parkünnepély slágere este lesz.

A rendezőség az ünnepélyt nagyszabású táncmulatsággal fejezi be, amely arányaiban oly nagyszabású lesz, hogy hozzá fogható már rég volt Aradon. Ugy a parkünnepély, mint a reggelig tartó táncmulatság iránt városszerte szokatlan nagy érdeklődés mutatkozik.

Filmfelvétel a templomban.

(Kiengesztelő istentisztelet lesz a budapesti Mátyás-templomban.)

Az Aradi Közlöny mai számában megemlékezett arról, hogy a budapesti Mátyás-templomban az elmúlt éjszaka egyikén filmfelvételt készítettek és ami miatt valószínűleg megostromolták a vallásos emberek a templomot, mert a felvételt a templom profanizálásának tekintették. Az esetről jelentést tettek a budapesti pápai nunciának, — mint azt egy ma érkezett budapesti távirat jelenti — aki a filmezést a templom profanizálásának minősítette és ezért kiengesztelő istentisztelet tartását rendelte el. Kiderült, hogy a felvételre az engedélyt Nemess Antal címzetes püspök adta meg, miután a rendező kötelezte magát, hogy a felvételkor csupán két szereplő lesz jelen: egy pap az oltár előtt és egy nő, aki imára kulcsolt kézzel összeesik az oltár előtt. Kötelezte magát arra is, hogy a papot felszentelt lelkész személye sít, aminthogy így is történt. A filmvállalat most a nunciusi határozattal kapcsolatban nyilatkozik és a nyilatkozat szerint a római pápa tavalgy „Cesare Borgia” című film felvételénél megengedte, hogy a Vatikánban, a Szent Péter templomban és a pápai kápolnában készítsenek felvételeket és akkor ezeket senki sem tekintette profanizálásnak. Ugyancsak filmeztek már a bécsi Szent István templomban és a párisi Notre Dame-ban is.

Budapestről táviratozzák: A budai katolikus közönségben még mindig nagy a felháborodás. A hívők az illetékes egyházi hatóságokhoz fordultak, hogy a jövőben ilyesmi elő ne fordulhasson. Csernoch János hercegprimás egy hírlapíró előtt kijelentette, hogy a film felvételére engedélyt főle-

nem kértek és nem is adott, ellenben az ügyben elrendelte a legszigorúbb vizsgálatot.

Az erőszakos csók — zaklatás
(Amikor a vőlegény megvédi menyasszonyát.)

Bécsből jelentik: Dr. Leo W. cégvezető néhány hónap óta jegyben járt B. Anna kisasszonnyal. Egyszer valamilyen csekélység miatt megharagudtak egymásra és B. Anna egyedül tette meg azt a sétát, amelyet pedig kettesben terveztek. Esti tíz óra elmúlt, amikor séta közben találkozott Liebermann magánhivatalnokkal, akit régebbi idő óta ismeri. A fiatalember felajánlotta kíséretét. A leány elfogadta. Beszélgetés közben elmondotta, mi az oka annak, hogy most egyedül sétál. Liebermann szemé felcsillant, kalandot szánott, életre-halálra elkezdett udvarolni a leánynak. Ez visszautasította, mire Liebermann mind tüzeesebb lett, sőt átölelte és meg akarta csókolni.

— Anyám, anyám! — sikoltotta torkaszakadtából B. Anna.

Ebben a pillanatban egy férfi tűnt föl az utcán, aki rárohant Liebermannra és alaposan összeverte. Rendőr is előkerült, aki a társaságot elvezette a rendőrségre és ott jegyzőkönyvet vettek fel az esetről. Liebermann súlyos testi-sértés miatt jelentette föl támadóját, aki nem volt más, mint dr. Leo W. cégvezető.

— Még mikor megláttam őket az utcán — vallozza a bíróság előtt — még akkor sem tudtam, hogy a hölgy tulajdonképpen a menyasszonyom. Csak amikor a kiáltásait hallottam, akkor ismertem meg a hangjáról.

— Mégsem kellett volna oly iróztatosan megverni! — figyelmeztette szelíden a bírót.

— De kérem — tiltakozott a cégvezető — tessék elképzelni, milyen helyzetben volt a menyasszonyom. Én tulajdonképpen az ő védelmére siettem. Ha a menyasszonyom járhatott volna el Liebermannnal szemben, bizonyos, hogy jogos önvédelemből cselekedett volna. Ugyanezt a jogos önvédelmet az én javamra is el lehet könyvelni.

A bíróság százezer korona pénzbüntetésre ítélte a cégvezetőt.

— Jogos önvédelemből — így hangzott a megokolás — csak akkor lehet szó, ha az embert megtámadják. Liebermann nem támadta meg B. Annát, mindössze meg akarta csókolni. Ezért pedig legföljebb kisebbszerű zaklatásnak lehet tekinteni, nem pedig olyan támadásnak, amely a testi épséget fenyegeti. A bíróság nem állapíthatta meg azt, hogy B. Anna élete vagy egészsége veszedelemben forgott, így tehát W. Leonak nem volt joga úgy eljárni, mintha jogos önvédelemből lett volna szó.

Az ítéletben megnugodtak.

Eltemették Köller bírót.

(Meculescu táblai főügyész bucsuztatta az elhunytat.)

Köller János táblabíró halála a város előkelő társadalmában, ismerősei és jóbarátai körében nagy részvétet keltett. Az öreg bíró, aki a legszebb emberi tulajdonságokkal ékeskedett, életében csak a tiszteletet és a nagybecsülést szerzte meg magának, amelyet koronaként ráhelyezett ma a hatalmas gyászoló tömeg Köller János koporsójára. Impozáns gyászpompával ment végbe ma délután Köller bíró temetése a felső temető halottas házából. Az ezerfőnyi gyász tömegben ott láttuk dr. Márta Sándort, a temesvári ítéletábla elnökét, Meculescu Sándor táblai főügyészt, Aradváros előkelőségeit, dr. Robu János főpolgármestert, dr. Angel István polgármestert, báró Neuman Adolf és báró Neuman Alfréd gyárosokat, dr. Beles Jenő közjegyzőt, dr. Jegessy Károly városi főügyészt, Rozván Pál mérnököt, Popa Constantin kultur tanácsost, Nyékhegyi Lórád kúriai bírót, dr. Ursu János, Horváth János, Ornstein Árpád, Nagy Dezső, dr. Popovics Sever, Nyisztor Sándor, Sommer Nándor, Tamásdán Livius táblabírót, dr. Fikler Károly főügyészt és Gitta Ágoston királyi ügyészt, dr. Miron Jusztin, dr. Avramescu Vazul, dr. Schütz Henrik, dr. Parecz Béla, dr. Micloș Emil, dr. Jancu Cornél, dr. Luta Cornél, dr. Chicin Remus, dr. Bauer Félix, dr. Borneas Gyula ügyvédek, az aradi törvényszék, ügyészség és járásbírósg tisztviselőkarát teljes számban, azonkívül az elhunyt nagyszámu előkelő barátait.

A koporsó mellett Köller Rudolf, a táblabíró Magyarországnak lakó unokáncse és Milosits Ilona unokahuga állottak. A gyászszertartást Páris Lajos evangélikus lelkész végezte, aki megható gyászbeszédben méltatta Köller bíró érdemeit. Rámutatott jóságos emberi cselekedeteinek végtelen sorozatára, amelyet halála napjáig gyakorolt. Utána Meculescu Sándor temesvári táblai főügyész beszélt, a temesvári és az aradi igazságügyi testület nevében.

— Ismertem Köller Jánost — mondotta — és első perctől fogva mindig nagybecsültem. Éppen ezért én hoztam el a nagy családnak, az igazságügyi testületnek utolsó üdvözlését ami legszeretettebb testvéreimnek és barátunknak.

A főügyész beszéde alatt a komoly bírák szemében is megjelent a bucsu fájdalomnak könnye és a jelen volt hölgyek hangos zokogásban törtek ki. A koporsót feltették a négylovas halottaskocsira és a tömeg megindult: elkísérte utolsó útjára Köller táblabírót. A koszorukon a következő felirások voltak: Az aradi törvényszék — Szeretett kartársunknak. A járásbíró-

ság — Az igazságos bírónak. Az ügyészség tisztviselői — Köller bírónak. A báró Neuman család —

Utolsó üdvözlés. Ezenkívül a Hőnig család is koszorút küldött a ravatalra.

Évzáró a katolikus főgimnáziumban.

(Az elmúlt esztendő eredménye. A jövőre már új otthonában lesz az intézet.)

Az aradi róm. kath. főgimnázium ideiglenes helyiségeiből ma délelben örömben égő szemekkel tödült ki az érettségi vizsgálatot tett ifjak és leányok serege. Mind-egyiknek a kezében ott volt az érettségi bizonyítvány. Hosszában két-rét hajtva. Nem négyeszer, mert ugy kevésbé ötlük szembe, kevesebben érdeklődnek és kevesebb alkalom nyílik megnyitni a szívzsilipeit és a túlradó boldogságból szabadon bocsátani egy-egy hullámot.

(Elismerés.)

A róm. kath. főgimnázium teljén örömben uszik. Az évi munkásság legfőbb fokmérője magasra szaladt: 17 jeles érett, 21 jól érett, 20 érett tanuló! Jól esik e szívünk-höz nőtt iskola örömet regisztrálnunk nekünk, akik ennek az intézetnek hosszú időközön át tartó hányattatását fájdalommal, nem egyszer aggodalommal szemléltük. De mindig megvolt bennünk a bizalomteljes remény, hogy kell jönnie időnek, amely meghozza az intézetnek a nyugalmat az eredményes munkálkodás e legfontosabb előfeltételét, tudtuk, hogy ez az iskola a maga nyíltságával, egyenes vonalú hakedásával előbb-utóbb meg tudja szüntetni a vele szemben megnyilvánuló kicsinyeséget, gyanakodást, bizalmatlanságot és a felettes hatóságokon át a miniszteriumig fog elhatni az a meggyőződés, hogy az aradi róm. kath. főgimnázium becsületesen végzi kötelességét. Hivatása magaslatán áll és kitűzött céljai között nincs egyetlen egy sem olyan, mely ne futna párhuzamosan az állam érdekeivel.

Ez a várva-várt idő talán már itt is van. A róm. kath. főgimnáziumnak ez éve zajtalanul, csöndes dologban, a megelőző három év oly gyakori riadalmá nélkül folyt le. Kétszer kapott hivatalos látogatást. Karácsony előtt Petrovici János, tankerületi főigazgató, püsköd után dr. Pacha Ágoston, apostoli vikárius ellenőrizték az előadásokat és a tanulók tanulmányi előmenetelét. Mindketten a kitogatók eredményét összegező jegyzőkönyvben a legteljesebb elismeréssel nyilatkoztak az intézetben folyó munkáról, amelynek gazdag aratását a most lefolyt érettségi vizsgálatokon gyűjtötte be az iskola.

E benső munkák mellett az intézet több alkalommal a nagyközönség előtt is tanubizonyoságot tett életrealizálásáról, impozáns összműködéséről s fokozta ezzel azt a rokonszenvet, mely iránta a város magyar társadalmá részéről megnyilvánul s erősítette azt a bizalmat, mely a román társadalom részéről vele szemben most már szilárdulóban van. A város vezetőférfiainak lelkes elismerését vivta ki az iskola a koronázási ünnepen fegyelmzett s látványos felvonulásával, a koronázási ünnepélyhez adott négy program számával, nemkülönben a május 23-iki nemzeti ünnepen való felvonulásával Petőfi ünnepélye kiemelésével az Arador rendezett iro-

dalmi matinék közül. Atlétikai versenye s tornavizsgák szivgyönyörködtető látványosság volt.

(Az új épület.)

Mindaz eredmények megítélésével pedig súlyosan számba kell venni azokat a nehézségeket, melyeket az iskola kedvezőtlen elhelyezése, a délelőtt-délután való tanítás szükségessége és a szűkre szabott helyiségek miatt a rendelkezésre álló taneszközök kiaknázhatatlansága idézett elő. Az intézet pl. 38 tornateremből csak 20-at tölthetett a tornateremben amik más irányban való kötöttsége miatt, el lehet képzelni tehát, hogy mily szakavatottsággal, ökonómiaival és intenzitással kellett a tanulókat az intézet tornatanárának foglalkoztatnia. Hogy az az egyöntetűségnek, általános fegyvelmennek és tornagyakorlatoknak oly precizitását el tudja érni, aminőt a tornavizsgálatokon az intézet produkált.

A róm. kath. főgimnáziumnak ez volt az utolsó esztendője, melyet bérhelyiségekben töltött. A jövő tanévet már saját helyiségekben kezdi. És bár sajnáljuk, hogy ezt az új iskolát az anyagi eszközök elégtelensége folytán nem lehetett olyan terjedelmesnek építeni meg, mint azt a befogadandó tanuló-sereg megkíváná, mégis mivel az intézet az eddigénél sokkal kedvezőbb helyzetbe kerül, a négy év alatt összegyűjtött elég gazdag szertáruvatát a tanításnál felhasználhatja és helyiségeiben a tanárok tudományos buvákodásaira is alkalmat nyit, minden remény megvan arra, hogy a rokonszenven kívül igaz és indokolt büszkeséggel sokszor fogunk még ez iskoláról beszélni.

Sport.

— Gloria-CFR.—ATE. mérkőzés lesz ma délután az óvártéri sporttelepen, mert az oradea-marei (nagyvárad) Egyetértésnek bajnoki elődöntője lesz Clujon. A Gloria-CFR.—ATE. mérkőzés így is nagy attrakció lesz a közönségnek. Előzőleg Victoria I.—ATE. II. és Victoria II.—ATE. ifj. játszanak.

— Országos tennisz-verseny Aradon. Az Aradi Korcsolyázó-Egylet e hónap 26-ikától 29-ig rendezi harmadik országos tennisz-versenyét. A versenyre beneveztek Bucuresti, Cernauti, Cluj (Kolozsvar), Oradea-mare (Nagyvárad), Timisoara (Temesvár), Lugoj (Lugos) legjobb játékosai, közöttük San-Galli, a románok legjobb játékosai, valamint ellenfelei Rosetti és Krupensky bucarestii játékosok, kik két évvel ezelőtt nyerték meg a férfi páros-versenyt Aradon. A verseny naponta délután 5 órakor kezdődik.

A göteborgi versenyek mérlege. A göteborgi atlétikai versenyek statisztikája a következő: 1. Finnország 11 első, 6 második, 5 harmadik díjjal; 2. Svédország 9 első, 10 második, 10 harmadik díjjal; 3. Németország 2 első, 3 második, 1 harmadik díjjal; 4. Magyarország 1 első, 1 második, 1 harmadik díjjal; 5. Ausztrália 1 első, 1 második; 6. Norvégia 1

első, 1 harmadik; 7. Hollandia 1 második, 1 harmadik; 8. Dánia 1 második; 9. Esztország 1 harmadik díjjal. Magyarország tehát a negyedik lett az óriási Konkurrenciában, ami nem lebecsülendő, tekintettel arra, hogy például az osztrákok, akik 16 versenyzővel és 7 kísérővel vonultak fel, egyetlen helyezést sem értek el, nem szólva a csehekről, jugoszlávok-ról, franciákról, stb. akik szintén nem jutottak helyezethez.

Elment az angol válasz.

(Mit akarnak a franciák?)

Londonból jelentik: Az angol kormány mára teljesen megállapodott a német jegyzékre adandó válasz szövegében, amelyet még ma éjszaka Párisba küldenek, hogy Poincaré a holnapi minisztertanácson már tanácskozhassék Franciaország álláspontjáról a válaszjegyzékre vonatkozólag. A Reuter távirati iroda szerint a londoni német nagykövet kijelentette, hogy Németország mindaddig nem kezdi meg a passzív ellenállás feladását, amíg a franciák nem garantálják a Ruhr vidék teljes kiürítését. A megegyezéshez három fázis végrehajtása szükséges. Az első, hogy Franciaország kiüríti a Ruhr vidéket Essenig, mielőtt Németország előkészíti a jövőteli garanciákat. Ezután pedig Franciaország, Es-sent kiüríti.

Párisból táviratozzák: A Daily Mail közli Louchet francia jövőteli tervét, amelyhez Poincaré is hozzájárul. Ez a következő: 1. Németország a szövetségesek kívánására beszünteti a passzív ellenállást. 2. Németország lehetővé teszi a katonai ellenőrzést, amint azt a szövetségesek jónak látják. 3. Németország költségvetését, pénzügyi programját, pénzügyi igazgatását, a birodalmi bank igazgatását szövetséges nemzetközi bizottság ellenőrzése alá helyezi. 4. A szövetségesek Németországtól kétmilliárd font sterlinget követelnek, amelyből Franciaországnak egy milliárd és 300 millió jutna, Anglia pedig lemondana a jövőteli követelésekről, de amerikai tartozásainak fizetésére ötmillió fontot kapna.

Londonból jelentik: Tegnap küldték el a Németországnak szóló angol válaszigyzék szövegét, valamint a szövetségesekhez és az Egyesült Államokhoz intézett kísérőiratokat. A tervezet aránylag rövid és abban semmiféle javaslat vagy határozott indítvány a passzív ellenállásról nincsen. A kísérőirat arra kéri a szövetségeseket és Amerikát, hogy minél előbb küldjék el válaszukat.

Másfél éves katonai szolgálat Jugoszláviában. Belgrádból jelentik: A kamara elfogadta a 18 hónapos katonai szolgálatról szóló törvényjavaslatot, amelynek értelmében a diákok és a családfenntartók kedvezményben részesülnek.

„VIOLA, az apaceleány” Kedves, romantikus történet ma, vasárnap utóljára az

Apolloban

A pénzügyminiszter audienán

(Beszámoló a királynak a külföldi utjáról.)

Bucurestiből táviratozzák: Bratianu Vintila pénzügyminiszter ma kihallgatáson volt Sinaia-ban Ferdinánd király előtt, akinek beszámolt külföldi utjának eredményéről.

Az Adeverul jól informált körökből nyert értesülése alapján közli, hogy az angol nagytőkések kijelentették Bratianu Vintila pénzügyminiszter előtt, hogy hajlandók közreműködni az államvasutak helyreállítása és elektrizálása érdekében, továbbá a kikötők fejlesztésében, 10 évre előre megállapított program szerint. A pénzügyminiszter Párisban is feljes sikerrel állapodott meg a jóvátételi követelések ügyében. A franciák a legnagyobb előzékenységet tanúsították a tárgyalások alkalmával, sőt a petroleum-koncessziók ügyében nagyobb engedményekre voltak hajlandók, mint az angolok. Rómában is teljes sikert ért el a pénzügyminiszter. Mussolini kijelentette, hogy hajlandó Romániával gazdasági és kereskedelmi egyezséget kötni. Az erre vonatkozó tárgyalások még folyamatban vannak. (Rádor.)

A piacon nincs barna kenyér.

(Egészségtelen kenyér mértelenül. Mennyibe kerül egy cső kukorica?)

Amióta dr. Robu János főpolgármester részben feloldotta a vendégloi és piaci maximális árakat, az élelmiszerárak ismét kezdő lábra kaptak Aradon. A piacokon egyes nem maximált élelmiszerekért hiorribilis árakat kérnek. A mai piacra teljesen indokolatlanul nem hozták burgonyát. A legsúlyosabb a kenyérmiszeria volt.

Eddig lehetett a piacon barna kenyeret is vásárolni. Az igaz, hogy a barna kenyeret némely sültömeszter egészségtelen, sületlen állapotban hozta forgalomba. De a szegényebb néposztály úgy is vásárolta, mert nem tudta a drága fehér kenyereit megfizetni. A piaci kenyérrárusítók ellen felmerült az a panasz is, hogy a kenyeret mértelenül adják el és gyakran megessik, hogy a kenyér súlyából husz-harminc deka is hiányzik. Ezekről az állapotokról jelentést tettünk dr. Robu János főpolgármesternek, aki kijelentette, hogy sürgősen és radikálisan orvosolni fogja azokat.

Némely vendéglois szintén kihasználja a közönség rovására a maximálás megszüntetését. Ma, amikor egy cső kukoricát egy legfeljebb két lelet lehet venni, egyes vendégloiben hat-nyolc lelet kérnek érte. A tésttaneműk maximálva vannak: a sült fészta nyolc lelet, a főtt négy lelet 50 banl. A vízbe és tejbe főtt rizst sülttészta-ként nyolc leletért adják némely étteremben. A főpolgármester az ilyen visszaélések ellen is szigorú vizsgálatot indít.

HIREK.

Nagy vasuti katasztrófa Bulgáriában.

(Két személyvonat összeütközött. Blinös mulasztás. — Száznál több halott.)

Szófiából táviratozzák: A Szófia—Plevna közötti vasutvonalon tegnap borzalmas vasuti szerencsétlenség történt. A szófiái személyvonat a forgalmi személyzet blinös mulasztása miatt a nyílt pályán összeütközött a plevnai személyvonattal. A szófiái személyvonat valamennyi kocsija a rettenetes összeütközés következtében teljesen pozdorjává zuzódott. A plevnai vonatot azonban nem érte ilyen súlyosan az összeütközés ereje. Az éjjel 2 órakor történt katasztrófa áldozatainak pontos számát eddig még nem sikerült megállapítani, de valószínű, hogy a halottak száma százon felül lesz.

A király pár külföldi utazása. Bucurestiből táviratozzák: Az „Adeverul” jól informált helyről nyert értesülés alapján közli, hogy a királyi pár október hónap 15-én utazik Rómába, onnan Párisba, Brüsszelbe és Londonba. A Felségek utazása egy hónapot vesz igénybe.

A népszövetség küldöttei Romániában. Bucurestiből jelentik: Kedden este érkeznek a fővárosba a népszövetség kiküldöttei a kelet-európai kisebbségek helyzetének tanulmányozása végett. A küldöttséget Banu szépművészeti miniszter fogja kalauzolni az országban. (Rádor.)

Adomány. A radnai templom ujjépítése javára Gresz György vasuti főellenőr és neje 200 lelet küldöttek be az Aradi Közlöny kiadóhivatalához, amelyet rendelkezési helyére juttatunk.

A Krupp-pör. Párisból táviratozzák: A Krupp-pör iratai megérkeztek a semmitőszékhez.

Külföldi munkások alkalmazása. A rendőrprefektúra figyelmezteti a munkaadókat, hogy idegen állampolgárságu munkásokat csak a munkástörvények erre vonatkozó rendelkezése alapján foglalkoztathatnak. Ez a rendelkezés kimondja, hogy kizárólag olyan szakmában vehetők fel idegen munkások, amelyben munkahiány mutatkozik. De ebben az esetben a munkások felvételéhez a rendőrprefektúra engedélye szükséges.

Felmentés egy összeesküvésről. Sibuból (Nagyszombatból) jelentik: Tegnap éjjel feszült érdeklődés mellett hirdette ki Visan ezredes a hadbíróóság ítéletét a Maderspach féle összeesküvésről perben. Az ítélet az óriási port felvert hűnügy külföldre távozott vádlottait in contumaciam 10—20 évi börtönbüntetésre ítélte. Az ország területén tartózkodó vádlottakat: Maderspach Jánost, dr. Riehl Ármint és Flóreat a hadbíróóság az összeesküvés alól fölmentette. A vádló föllebbezett.

Gyermekkocsik, székek, nvugágyak, tenniszverők, futballók, utazókészletek, kofferok nagy választékban Hegedüs cégnél.

Utcái harcok egy német városban

(Fosztogató kommunisták. — A rendőrség gyenge. — Ostromállapot Boroszlóban.)

Berlinből táviratozzák: Boroszlóban teljesen felbomlott a rend. Fosztogató csapatok vonulnak végig a városban és egyszerre egész házsorokat támadnak meg. A fosztogatókban a munkásoknak a radikálisokhoz és a Kommunistákhoz közelálló szárnya vesz részt, akiket a munkaadóknak a munkások követeléseire adott válasza keserített el. A más pártállású munkások szimpatiajukat fejezték a radikális munkásságnak, de a fosztogatókban nem vesznek részt. A rendőrség nem veheti fel a harcot a fosztogatókkal, mert ahhoz gyen-

ge. Mindenfelől fegyverropogás hallatszik és a városban a nyílt utcákon számos sebesült fekszik. Várják, hogy minden percben kihirdetik az ostromállapotot.

Boroszlóból táviratozzák: A drágasági tüntetések folytatódtak. Egyes üzletekben rémes rombolást vittek véghez. Boroszlóra és környékére kihirdették az ostromállapotot. Több száz tüntetőt letartóztattak, több fosztogatót pedig a tumultusban agyonlőttek. A csoportosulás és a szeszkimérés máttól kezdve tilos. A rend fölött a német szakszervezeti szövetség védőrsége őrökdi.

Idegen művészek csak miniszteri engedéllyel játszhatnak. Az aradi rendőrprefektúra ma rendeletet adott ki, amely szerint színházban, moziban, kabaréban vagy orfeumban vendégszereplő idegen állampolgár művészek kizárólag a szépművészeti miniszterium engedélyével léphetnek fel. Amennyiben nem volna birtokukban a szépművészeti miniszterium engedélye és mégis felépneek, a rendőrség az illető színház, mozi vagy kabaré előadásait megszünteti.

Hol működnek az adóbizottságok? Az aradi adókiadó-bizottságok holnapután, hétfőn a következő utcákban folytatják munkájukat: az I. az Aurel Vlaicu (Pécskai) uton, a II. a Szentléányfalvi uton, a III. az Andrei Muresanu (Nádor) utcában és az N. Grigorescu (Munkácsy) utcában, a IV. a Bulevardul Regele Ferdinand-on (József főherceg-uton), az V. a Saguna (Varyassy Lajos) utcában a 194. számtól lefele a páros oldalon, a VI. a Moise Nicoara (Petőfi) utcában, a VII. a Baritiu (Rákóczi) utcában, a VIII. a Remus (Virág) utcában és a IX. a Capitan Ignat (Kapa) utcában.

Eljegyzés. Diel József Arad eljegyezte Dougan Gizikét Aradról.

Revolveres támadás egy villában. Budapestről táviratozzák: Fraenkel Ferenc Pál-utcai villájába beállított két idegen azzal a kifogással, hogy keresnek valakit. Amikor Fraenkel távozásra szólította fel őket, akkor egyikük revolvért rántott elő és rálőtt. A golyó azonban nem talált. Cseh Ferenc 26 éves bankhivatalnokot, az egyik tettest sikerült elfogni, míg a másik, dr. Fischer Ferenc elmenekült. Mind a ketten a kereskedelmi bank tisztviselői. A támadás oka eddig ismeretlen.

Ujabb jelentik: A Pál-utcai mérnöktről kiderült, hogy a tettesek abban a hiszemben mentek be a villába, hogy most is rendőri felügyelet alatt álló nők laknak benne, mint ezelőtt. Közben a két bankhivatalnok összeszólalkozott a villa új tulajdonosával és ekkor lőtt az egyik a levegőbe.

Versenyhírek. Diana sósbor-szesz minden vonalon győzött.

Underwood, Torpedó, Schmidt, Brosch, stb. új és használt írógépek, kiténő szalagok, kellékek Bodnár írógépvállalatánál.

Radics parasztpárti vezető letartóztatták. Belgrádból táviratozzák: Radics István, a parasztpárt vezetője tegnap Zágrábban letartóztatták. A letartóztatás azért történt, mert Radics néhány nap előtt egy zágrábi gyűlésen nyílt forradalomra hívta fel a horvát lakosságot és a királynőt megsértette. A letartóztatás híre egész Horvátországot óriási izgalommal töltötte el.

Megszűnt Aradon az ellenőrző-bizottság. Az aradi törvényeszk mellé beosztott áellenőrző-bizottság az új spekulatív törvény értelmében ma megszüntette működését. Az összes folyamatban lévő ügyeket a járásbíróshoz tették át. A kibocsátott idézések érvényüket veszítették.

Elfogtak egy szélhámos mérnököt. Az aradi államrendőrség letartóztatta Manolescu mérnököt, aki ellen számos feljelentést adtak be. Manolescu ellen az a vád hogy több társaságba férközött és a kávéházi vagy a vendéglői asztalnál, amikor a társaság tagjai nem figyeltek, eltrajdonított különféle értékes tárgyakat. Manolescut ma Bucurestibe kísérték, mert a bucarestii rendőrigazgatóság szintén elfogató parancsot adott ki ellene. A rendőrség felhívta azokat, akiket a szélhámos mérnök megkárosított, hogy jelentsek be a rendőrségen.

Jaurés hamvai a Pantheonban. Párisból táviratozzák: Az emberi jogok ligája azt követeli, hogy az agyonlőtt Jaurésnak, a szociális mozgalom egyik vezetőjének hamvait szállítsák át a Pantheonba, ahova csak Franciaország legkiválóbb fiait helyezik el. Az ügyben Poincaré miniszterelnökhez kérvényt avujtottak be.

Német tudósok a nemzetközi sebészkongresszuson. Londonból jelentik: A nemzetközi sebészkongresszus kimondotta, hogy a kongresszusra a német tudósokat is meghívják.

Brázay Kalogen fogkrémjét használja, hogy a foga ragvógó fehér legyen. Kapható mindenütt!

Lazarovitz H. Lazar timisoarai (temesvári) nemzetközi ügynökség aradi fiókja megnyílt (a városi színházzal szemben, Pichler-papírüzletben), ahol a tengerentúli utazásokra vonatkozólag mindennemű felvilágosítás díjtalanul beszerezhető.

„A Sant-Egleoi kolostor titka” Misztikus dráma ma vasárnap utóljára az Urániában.

— Mit követelnek a nyomdai munkások? Közöltük, hogy a nyomdai munkások és a munkaadók között folytatott árszabálytárgyalások megszakadtak, mert a munkások minimális bér ellenében a minimális munkateljesítmény megállapításának elvét nem fogadták el. Ebből az alkalomból nem lesz érdektelen megvilágítanunk, hogy melyek azok a minimális órabérek, amelyeket a nyomdai munkások tervezetükben követelnek. A fizetett szabadság, ünnepnapok levonásával a munkások javaslata szerint az órabére a nyomdai munkásoknak körülbelül 16.53, a leggyengébb szedőknek 27.56, az újságszedőknek 30.30 ugyanannak vegyes munkaidőben 38.68 és éjszakai munkaidőben 46.50 lei lenne fizetendő. Ezzel szemben Cluion (Kolozsvárott) ma egy vas- és fémmunkásnak minimális órabére 16.95 lei, tehát mindössze 40 banival több, mint amennyit a nyomdai munkások egy munkásné részére minimális fizetést követelnek. Általában az eltérés a nyomdai munkások által követelt munkabérek és a többi iparágakban élvezett munkabérek között oly nagy, hogy a nyomdai ipar a követelések megadása esetén a többi iparágak felett mintegy 60 százalékos eltérést mutatna.

— A harolás lengyel miniszterelnök. **Krakóból** táviratozzák: A lengyel néppárt Tarnowban tartott kongresszusán Witos miniszterelnök szenzációs politikai beszédet mondott. Mindenekelőtt a nemzeti kisebbségek ellen fordult. Lengyelország külpolitikájáról azt mondta a miniszterelnök, hogy Lengyelországnak, ha élni akar, ugyanúgy kell terjeszkednie mint a többi államnak, de ez a terjeszkedés nem nyugat, hanem kelet felé történik.

— Gyilkos villámcsapás. Bucurestiből jelentik: Cucuteni községben a villámcsapás öt földművest megölt, akik egy kis viskóba menekültek a vihar elől.

— A magyar vasutak újabb tarifaemlése. **Budapestről** táviratozzák: A kereskedelmi minisztériumban a magyarországi vasutak vezetőembereit értekezletre hívták össze, hol közölték velük, hogy pénzügyi okokra való tekintettel az árudis szabási tételeket ötven százalékkal, a személytarifákat pedig száz százalékkal szándékozik a kormány emelni. A terv rendkívül kínos megdöbbenést kelt gazdasági körökben, ahol tudják, hogy az alig három hét előtt történt emelés is erősen megesökkentette a MÁV és egyéb vasutak forgalmát, de emellett a legfontosabb közszükségleti cikkek nagyarányú drágulására közvetlen okot adott. Az összes nagy érdekképviseletek sürgős értekezletet hívnak össze már a közeli napokra, hogy egyhangulag tiltakozzanak a kormány ez újabb drágítási terve ellen.

— Rendőrök és sztrájkolók harca. Varsóból jelentik: A lodzi sztrájkolók és a rendőrség között tegnap éles összecsapás volt, amelynek számos sebesült áldozata van.

Barics Gyulát kórházba szállították

— A művész tragédiája. — Ma délelőtt erős rohama volt. —

Barics Gyula tragikus betegsége már hosszabb idő óta foglalkoztatja Arad közönségét. A rokon-szenves, melegsivű színművészről már azt lehetett hinni, hogy felgyógyult, mert közöttünk járt, sőt a színházban is újra fellépett, ahol minden egyes alkalommal lelkesen ünnepelte a publikum. Barics Gyulán az utóbbi időben már nem látszott meg, hogy hónapokig kínozta olyan betegség, amelyről kezelőorvosai azt hitték, hogy gyógyíthatatlan. Barics Gyula máig küzdött a betegség benne lévő csiráival, de ma ismét olyan erővel tört ki rajta betegségének minden szimptomája, hogy a kórházba kellett szállítani. Ma délelőtt ismét dühöngés fogta el Barics Gyulát.

— Dalárhangverseny és táncestély az Ujaradi Tündérkertben. Az aradi könyvnyomdászok „Gutenberg” dalköre Kovács Gyula karmester vezetésével és a temesvári „Typograph” daloskör Reiter Károly karmester vezetésével 1923. évi július hó 29-én vasárnap délután 3 órai kezdettel együttes hangversenyt rendeznek táncsalal egybekötve. A hangverseny szünetel alatt a waggongvári fuvószenekar játszik, este pedig a vonós zenekar húzza a talp alá valót. Kezdeté délután 3 órakor, vége éjjel 12 órakor. Belépő-díj a vigalmi-adóval, személyenként 12 Lei.

— Leugrott a rendőrségi épületről. **Budapestről** táviratozzák: A rendőrfőkapitányság Nádor-utcai épületének egyik második emeleti ablakából leugrott és meghalt Bozsek Lajos, egy ügyvédi iroda vezetője, azért, mert ma délelőtt betöréses lopás miatt le akarták tartóztatni.

— A menyasszony és a csavargó. Két szélhámos levele. Harag a szilkszin bundáért. Az uriaszony csipkekendői. Bankógyárat alapítok. Éjjel után pityókosan. Aradi ember nyaral. Szenzációs hírek. Tréfás apróhirdetések, stb. című pompás cikket közöl az „Aradi Fáklya” legújabb száma.

— Elegans gyermekkocsik, gyermekkocsi-javítások, nickelezések legolcsóbban Str. Simion Bálint 19. (Dessewffy-utca.)

— Egy katonai attasé rejtélyes halála. **Párisból** jelentik: Hódoltság ezredes, a berlini cseh követ-ség katonai attaséját, aki rövid tartózkodásra Párisba jött, itteni szállójában halva találták. A rendőrség annak megállapításán fáradozik, hogy természetes halálról van-e szó.

— Mussolini-kráter. **Párisból** jelentik: A lapok jelentése szerint az Etna legutóbbi kitörésai következtében a Monte Ferro és a Monte Neve mellett támadt új krátert a miniszterelnök tiszteletére Mussolini-kráternek nevezik el.

A mentőket azonnal értesítették, a kik kocsival vonultak ki a helyszínére. A dühöngő, beteg emberhez azonban alig lehetett közelíteni, mert amit eddig nem tapasztaltak rajta, Barics Gyula köpködött, harapott és ütött. Hat markos ember alig tudta megfékezni az öriöngő embert és a kocsihoz leszállítani, amellyel bevitték a kórház elmeosztályára. A tragikus sorsu művészből itt megfigyelés alá veszik, hogy megállapíthatják, milyen uton segíthetnek súlyos betegségén. Barics Gyula a kórházban is állandóan énekel. Szobájából messzire kihallatszik bárszónyos szép hangja. Arad színházi publikuma megilletődéssel veszi tudomásul Barics Gyula betegségének újabb és tragikus fordulatát.

— A berlini bankok nem fogadnak el devizamegbizásokat. **Berlinből** táviratozzák: A berlini nagybancok hirdetményt hozsájtottak ki, amelyben kijelentik, hogy nem fogadnak el többé devizamegbizásokat. Egyidejűleg a közönség részére számos technikai nehézség is életbelépett. A berlini kereskedelmi társaság, amely annak idején már megszüntette, a kis összegű effektív pénzre szóló megbizásokat, közhírré teszi, hogy öt font sterlingig szóló megbizásokat a jövőben nem vállal el és hogy öt és ötven font közötti megbizásokat csak 4 százalékos külön provízió ellenében vállalja.

— A kis szőke táncosnő. (A kabaré tulajdonosa nem akar fizetni.)

Dan Niels a Központi szállodában történt szerelmi tragédiának életben maradt hősnője elhagyta az aradi kórházát. A Központi kabaré táncosnője még nem gyógyult fel teljesen. Az orvosok további kezelést és feltétlen nyugalmat ajánlottak, mert a halántéka fölött levő lött sebet naponta kötözni kell és esetleges izgalom könnyen agyhártyagyulladás idézhet elő. A kis bécsi táncosnőnek azonban nincsen nyugalma. Jelenleg pénz nélkül áll és a legnagyobb nyomorral küzd.

Dan Nielsnek a tragédia után kollégái gyűjtést akartak indítani, de a kabaré tulajdonosa, amint azt egyik aradi lap meg is írta, megakadályozta a gyűjtést és kijelentette, hogy a művésznőnek nem lesznek anyagi gondjai, mert a betegség ideje alatt kiutalja a fellépti díjakat. Dan Niels a kórházból kijövet kérte a kabaré tulajdonost, hogy váltsa be ígéretét. A tulajdonos azonban kereken megtagadta a fizetést. A táncosnőnek egyévi kellemetlensége is volt a központi szállóbeli volt lakásáért, ahol a tragédia történt, követelik a bért, holott a szobát a rendőrség lepecsételte. A táncosnő most törvényt uton aróbia követel-

sét behajtani. A kabaré-tulajdonos azzal védekezik, hogy Dan Niels az ő tudta és beleegyezése nélkül lépett fel több ízben a Központi étterem Kabaréjában.

— A béketárgyalások története. (Ki kergette bolsevizmusba Magyarországot?)

Budapestről jelentik: Baker, Wilson amerikai exelnök volt titkára most dokumentumok alapján megírta a béketárgyalások történetét.

Mozi.

— Vasárnap megy utóljára az Apollóban Viola, az apacsleány, a mely eddigi előadásain nagy sikert aratott főleg érdekes meseszövevével, amely a következő: A haldokló gróf, aki ifjúkorában titkos házasságot kötött, eltűnt gyermekét akarja felkutatni, hogy általános örökösévé tegye. A gróf barátja ezt a vágyait kamatoztatni akarja s ezért elhatározza, hogy a gróftól tévutra vezeti. Egy „grófi leányt” megy keresni s egy éjszakai mulatóhelyen meg is ismerkedik Violával, az apacsleánnyal, akit fel is bérel, hogy a gróf leányának adja ki magát. A csel sikerül, Viola főuri jóléthe kerül, amikor egy véletlen következtében kiderül a csel szövevé. Izgalmas pillanatok, dermedtre fagyott idegek: s ekkor napnál fényesebben beigazolódik, hogy Viola nem bűnös, nem történt semmi csel szövevé vagy fondorlat, mert Viola, az apacsleány — valóban a gróf leánya. Nagy az öröm, a boldogság s az álnok barát lesújtva, leforrázva távozik a főuri lakból.

— A Sant-Egleoi kolostor titka már csak vasárnap látható az Urániában. A grófkisasszony, akit kapzsi nagybátyja kolostorba zárat, ott megismerkedik René gróffal; a fiatalok között szerelem szövődik, melynek segítségével a grófkisasszony ki is szabadul s hosszas harcok és küzdelmek után a boldogság révébe evez.

— A magas-vasut katasztrófája című hét napos szenzációs filmágeret mutat be az Apolló; az amerikai filmdramában, amely jeleneteinek izgalmasságával, fantasztikus történelisével lebilincseli a közönséget, Harry Piel és Marzo Lindt látszólag főszerepeket

Mélyen leszállított MISSIR FI & Co.

!!! árák !!!

cégnél, még mindig érvényben vannak!

4014

Használják fel az alkalmat!

MŰFOGAKAT

csak ma és holnap vásárlók,
fogsort, régi törött műfogakat.
Fizetem a legjobb árat.

13983

„Fekér Kereszt“-szálloda,
szoba szám 4. — Délelőtt
9-12 és délután 2-7-ig.

Aradon ha sok a

Miteszer,

Kaiser-Borax

Ez ellen biztos szer.

VI-13675

Szakavatott

mozdonyvezetőt

keresünk soborsini ipar-
vasutunkhoz lehetőleg
azonnali belépésre

Seidner Bernát és
Fia, Str. Bucur 13.

(Eötvös-utca.) 4018

Tűzifa-kiárusítás.

Míg a készlet tart napi áron alul
kapható száraz bükk cser és egyéb-
fajta hasáb és dorongfa ölenkét, fűre-
szelve és aprítva, kívánatra haza is
szállítva.

Cséplő és más gép fűtésre alkal-
mas tuská és ágla igen olcsón besze-
rezhető

BASCH-féle

H A J Ó utcai fatelepén.

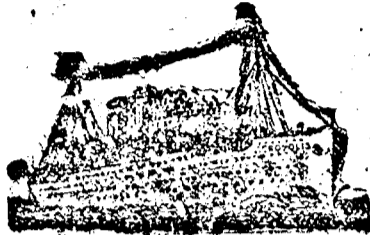
Megrendeléseket
Str. Eminescu 10. sz. alatt
irodamban avagy telefonon
(576) is elfogadok.

Ugyanott kapható esztorgályosoknak,
bognároknak alkalmas hárs, cseresznye
és tölgy hasábjai. 4070

Holland Királyi Lloyd

Főképviselőlet Ro-
mánia részére: CUNARD LINE S. A. R.

Legkényelmesebb
utazás és kitűnő
élelmezés minden
osztályon. Rend-
szeres forgalom
és összeköttetés
Romániával.

Közvetlen forgalom:
Amsterdamon át
Braziliába, Argen-
tínába, Uruguay
és az összes Dél-
amerikai ál-
lamokba.

Földművesek kik Braziliába kivándorolnak,

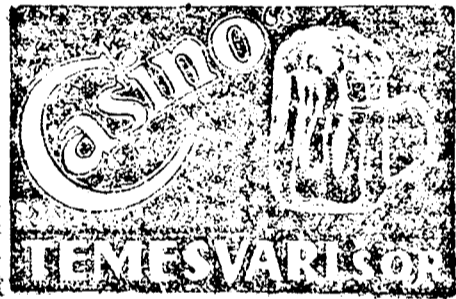
pontos és díjmentes felvilágosítást kapnak, ugyanígy más utasok
az összes délamerikai utazási ügyekben. — Díjmentes
prospektust kívánatra készséggel küldünk. 3790

A Holland Királyi Lloyd fiókja:

CUNARD LINE S. A. R. Timisoara, III. Bulv. Carol
(Hunyadi-u.) 40. Telef. 20-09

Kapható minden jobb vendéglőben és fűszerüzletben.

Legolcsóbb, mert legjobb

à la Pilsen.

Főraktár Aradon kizárólag: 3217

Reusz Sándor cégnél,

Legmodernebb bütötelep, sörféltőberendezés és jeggyár.

IV. REICHENBERGI NEMZETKOZI VASÁR

AUGUSZTUS 11-19

A kontinens legnagyobb text-
tilpiaca. Mindennemű mű-
szaki cikk, csehszlovák por-
cellán és gablonci üvegárak.

Felvilágosítást valamint tájékoztatót nyújt:

SCHENKER & CO.

Dr. PASCUTIU

(ezelőtt Dr. Bácskay) féle

Himlő oltóanyag

legfrissebb állapotban
állandóan kapható

— detail és engros —

Hajós Árpád gyógyszer-
tárában,
a megyeházzal szemben.

Az új nyári menetrend.

Érvényes július 1-től kezdve.

Vonatok érkezési és indulási ideje az
aradi pályaudvaron.

ÉRKEZÉS:

Curtici felől gyv.	23.45 éjjel
Curtici felől Orient-express	15.47 d. u.
Curtici felől személy	7.15 reggel
Curtici felől személy	9.28 d. e.
Curtici felől személy	12.40 délben
Curtici felől személy	20.55 este
Teius felől gyv.	6.16 reggel
Teius felől Orient-express	14.42 d. u.
Teius felől személy	8.24 reggel
Teius felől személy	16.36 d. u.
Teius felől személy	23.30 este
Savarsin felől vv.	7.14 reggel
Timisoara felől személy	5.58 reggel
Timisoara felől személy	9.50 d. e.
Timisoara felől személy	14.50 d. u.
Timisoara felől személy	21.27 este
Oradea-Mare felől motoros	10.41 d. e.
Oradea-Mare felől motoros	20.42 este
Periámos felől	7.27 reggel
Periámos felől	21.40 este
Pecica felől motoros	7.10 reggel
Pecica felől motoros	15.55 d. u.
Pecica felől motoros	20.15 este
Brád felől személy	7.33 reggel
Brád felől személy	21.22 este
Otlaca felől motoros	10.40 d. e.
Otlaca felől motoros	19.08 este
Cermeiu felől vv.	8.19 reggel
Cermeiu felől motoros	16.28 d. u.
Gurahont felől gyorsmotor	5.43 reggel

INDULÁS:

Curtici felé gyorsv.	6.41 reggel
Curtici felé Orient-express	15.07 d. u.
Curtici felé személy	5.30 reggel
Curtici felé személy	7.50 reggel
Curtici felé személy	8.55 d. e.
Curtici felé személy	17.15 d. u.
Teius felé gyorsv.	0.02 éjjel
Teius felé Orient-express	16.15 d. u.
Teius felé személy	6.20 reggel
Teius felé személy	12.50 d. u.
Teius felé személy	21.50 este
Savarsin felé vv.	13.50 d. u.
Timisoara felé személy	0.30 éjjel
Timisoara felé személy	6.80 reggel
Timisoara felé személy	12.30 d. u.
Timisoara felé személy	19.30 este
Oradea-Mare felé motoros	6.15 reggel
Oradea-Mare felé motoros	15.50 d. u.
Periámos felé vv.	9.00 reggel
Periámos felé vv.	17.00 délután
Pecica felé motoros	4.45 reggel
Pecica felé motoros	13.40 d. u.
Pecica felé motoros	18.00 d. u.
Brád felé személy	6.48 reggel
Brád felé személy	17.22 d. u.
Otlaca felé motoros	5.44 reggel
Otlaca felé motoros	14.08 d. u.
Cermeiu felé motoros	9.01 d. e.
Cermeiu felé motoros	13.43 d. u.
Gurahont felé gyorsmotor	19.09 este

AKINEK VENNI, VAGY
ELADNI VALÓJA VAN,

a leggyorsabban az
„Aradi Közlöny“

hirdetése útján jut eredményhez.

Győződjön meg arról, hogy mindennemű férfi tehercseműket a legdivatesebb kivitelben, továbbá Lillom-schiffenok és
vászna, ing-zetirek, vaolok, granadinok, térfil- és női-harisonyak dua választékban, legolcsóbb áron

Varjasnál Str. Metianu (Forray-u)
„Az arany kakas“-hoz.

Allandó és biztos érték az arany- és briliánsárú

GRALLERT J. és FIÁTÓL

Veszünk és becserélünk régi arany és ezüst tárgyakat.

ARAD, Bul. Regina Maria (Andrássy-tér) 22.

Ingtalan.

STRADA GRIGORIE ALEXANDRESCU (Bercsényi Miklós-utca) 7. számú ház eladó. Bővebbet a kiadóban. 4050

BÉRBE birtokot keresek 50-100 holdig 3-5 szobás ur lakással. Cim megtudható kiadóhivatalban. 4067

KÖZZIMÁNDON 4 hold szántóföld, egy hold legelő eladó. Bővebbet Arad-Séga, Strada Aprodul Purice (Szilágyi Dezső-utca) 5. 4055

STR. PACHE PROTOPODESCU (Bethlen-utca) 15. számú két szobás magánház eladó. 4058

MALOM. nagy buzatermő központján, minden komforttal, fakészlettel, sürgősen. — Tanyás föld 26 hold eladó. Arató Lipova. 4079

KÉT ÉS FÉL holdas szőlő kolnával, felszereléssel, idei terméssel, 70 ezer leírt sürgősen eladó. Haász-iroda, Str. Románulii 5. (Zrinyi-utca.) 13534

BEL- ÉS KÜLVÁROSI bérházak, magánházak, kertés házak, mind elfoglalható 2-4 és 6 szobás lakásokkal eladók Haász-iroda, Strada Románulii 5. (Zrinyi-utca.) 13534

PIACTÉR közelében 5 szobás magánház 220 ezer Leírt sürgősen eladó. Haász-iroda, Strada Románulii 5. (Zrinyi-utca.) 13534

BIZTOS EGZISZTENCIA: Ház fűszerüzlettel, poharazással, napi 4 ezer lei forgalommal eladó. Haász-iroda, Strada Románulii 5. (Zrinyi-utca.) 13535

TIZENKÉT lakásos emeletes üzletház 4 szobás elfoglalható lakással, 300 ezer leírt eladó. Haász-iroda, Str. Románulii 5. (Zrinyi-utca.) 13535

A STRADA CIONTEA 9. (Pöltenberg Ernő-utca 4.) számú ház, rendelkezésre bocsátható 4 szobás lakással, egy lakóval és szép kerttel eladó. Feltételek ugyanott megtudhatók. 4093

Ellátás.

SZERÉNY leány teljes ellátást keres. Cimeket a kiadóba kér. 4060

BUDAPESTEN URICHALAD teljes ellátásra elvállal iskolás gyerekeket, Budapest, Rigell Lajos Szűz-utca 5-7. II. em. 19. szám. 4064

Jogi- és kereskedelmi fordításokat legprecízebben az

fordítási osztálya végez. 13956
Str. Eminescu (Deák F.-u.) 40

Üveg fal 10 méter hosszú, 2 és fél méter magas,
gázcső 30 és 50 mm. vastagságú, körülbelül 50 méter hosszúságban, különféle villanyfelszerelési anyagok és egy 3 méter hosszú nagy munka asztal eladók.
Cim megtudható a „CORVIN” nyomdában. 4063

Koczián és Thuróczy
ur- és női fodrászüzlete
Str. Unirei (Fábián G.-utca) II.

Hygieniai tisztaság :: Pontos kiszolgálás. Gondolatlanság, hajfestés és mindennemű hajmunkák olcsó árérték arányban. Szíves pártfogást kér a cég nevében: 19295 Reimsing Vendelné.

Mérlegek tolosúlyos és tízes mérlegek ujjonnan való készítése, az összes létező mérlegek és súlyok javítás. Világítás, telefon és csengők berendezése és javítása.
Tóth Béla,
mérlegkészítő és műszerész Arad, Bulev. Regele Ferdinand 45. (Boros Béni-tér) 10.

Csobod János
vizsgázott fogtechnikus
őzv. Morgenstern Gyuláné fogászati műtermét Strada Bratianu (Weitzer János-utca) 15., a főpostával szemben átvette. 4076

Eladó

egy Gráf és Stiff gyármányu 45 HP. személy autó nyitott és csukott carrossériával és egy 40 HP. teherautó. :: :: ::
Az autók a Földhitelintézetnél Nagyszében megtekinthetők. 3938
Faipari és Árukereskedelmi R. T. Targul Mures (Marosvásárhelyt.)

Eladó házak!

Belvárosban, értékes helyen több ház eladó.

Értekezhetni ügynökök kizárásával: az „Aradi Ipar-és Népbank”-ban.

Szallagtűréz kilencvenes és varrógépek eladók.
Getatea veche (Ovár-u.) 1.

ECCA STRADA EMINESCU 40. — TELEFON: 806.
Közvetítésosztálya keres:

100-300 holdig agrármentes birtokot Temes, vagy Aradmegyében. — Magánházat, hol gazdálkodni és jószágot tartani lehet. — Le lépés mellett két-három és négy szobás modern lakásokat. — Üzlethelyiségekért magas le lépést fizetünk. — Butorozott szobákat konyahasználattal és anélkül. — AJÁNL: 300 holdas agrármentes birtokot Temesmegyében, 2500 holdas agrármentes erdőbirtokot, az állomás közelében nagy iatelepet több magánházat és bérházat azonnal elfoglalható lakással, két szobás iroda helyiséget a város központján. — Több 2-3 és 4 szobás lakást. — Előjegyzéseket házakra és ingatlanokra bérmentesen felvesz. 13956

SIMAY-fürdő Vizgyógyintézete.

Szénsav, kén- és sós-fürdői.

Nyitva:

Férfiaknak: reggel 6 $\frac{1}{2}$ -tól 1-ig, d. u. 6 $\frac{1}{2}$ -tól 8-ig
Nőknek: délután 2-től 6-ig. 3388

MANOMETER

és mindenféle mérőműszereket készít, javításokat vállal.
Gáspár műszerész, Arad, Str. Horia No. 1.
javítás végezt beküldött műszereket rövid idő alatt vissza küldöm. Telefon 315.

JEANETTA MOHR
vizsg. fogtechnikus.
Arad, Luther-tér 1.
Rendel. 8-12, 2-7-ig.
Mindenesetűltökön az eg-nyeknek ingyen fogházat.

Merour hirdetési iroda. Oradea-Mare 1072.
Nagyothallók figyelmében!
A legújabb rendszerű berlini villamos zsebteléfonok (Akustik-készülék) és elemek nagyothallók részére kaphatók: **Németh Mór**nál Oradea-Mare (Nvárad) Teloky-u. 15. sz. alatti lakásán, ahol azok bárki által kipróbálhatók. Ha még oly magas-foku a nagyothallás, a leghalkabb beszédet is jól lehet hallani. Prospektust ingyen küld. 4059

Az Aradi Olajipar R. T.
ségai telepe részére f. évi augusztus hó elsején való belépésre **családos éjjeli őrt keres.**
A megválasztott fix javadalmazása mellett természetbeni lakást is kap. Ajánlatok a vállalat városi irodájába **Bul. Reg. Ferdinand (Boros Béni-tér) 22. nyujtandók be.**

180 darab fél éves süldő mangolica faj eladó.
Holländer Testvérek
csermői mezőgazdaságában.

Gőzcséplő tulajdonosoknak.
Kazán fűtésre rendkívül alkalmas **BRIKETT** kapható a **Hazai Fatermelő r.t.-nál**
Bulev. Reg. Ferdinand 52.

Hölgyeknek mindennapi használatra. Uraknak borotválkozás utánra ajánljuk a **HELACITOT**
Izzadó fényes zsíros arc, egyszeri lemosásra csodás szép lesz, mintha valami lehetet finomságu harmattal volna bevonva. (Miteszerek) alkák pár nap alatt elmúlnak. — Legártalmatlanabb arcszépítő. — Készíti:
Dr. Földes és Hehs Margitcrome gyára
Budapest, I., Bertalan-utca 26.
Arad—Uj-Micalaca. 18868

Száz akó dongafa
egy waggon köris és szilfa kerékgyártó munkára eladó
Zsiga István szülesnél Borosineu.

ÁRVERÉSI HIRDETMEY.
Folyó év augusztus hó 1-én délelőtt 10 órakor nyilvános árverésen, mely a városházán az árvaszéki közgyám ur irodájában fog megtartatni, bérbe fogom adni a legtöbbet ígérőnek Dobro Eugén gondnokot tulajdonát képező Gábor-dülöbéli tanyáját 58 kat. hold földdel.
Feltételek megtekinthetők a városházán Murádi Almos közgyám ur hivatalában I. em. 95. sz. hétköznapokon 9-12 óráig.
Arad, 1923. július hó 21-én.
Radován Mihály gondnok.
4074

M á v.
cséplő-ganitura.
Teljesen új 12-14 HP lokomobil 10 légkörös 42"-os golyós osapágyu cséplőszekrényvel, gyári áron alul, itteni raktárunkban azonnali szállításra kapható.
4065

„ECONOMIA”
Kereskedelmi és Ipari **R. T. ORADEA-MARE.**
Távirat: COLONIALE.
Telefon 8-58, 14-56.

Budapest
legelsőrendű, modern családai szállója az **ISTVAN KIRALY** szálloda
VI., Podmaniczky-utca 8,
modern berendezés, központi fűtés, meleg vízszolgáltatás, lift stb. 19695

AKI a pillanatok alatt pontosan tájékozódna akar lenni, olcsóan állandóan az „Aradi Közlöny”-t!

24 óra alatt fest és tisztít „Express” kelmefestő, vegytisztító és szőrmefestő gyár, Arad

Strada Eminescu No. 3. (Deák Ferenc-utca).

Elvállalja: szőrmék, bőr, disztollak speciális festését felelősségteljes kivételben, ugyisint a kelmefestést minden ágában szakszerűen előállítja. 3526

Apró hirdetések

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díját szavak számítottuk.

Minden szó hirdetési ára 1.50 lel.

Vastagabb betűvel 3.— lel.

A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni.

Hirdetéseket délután 8 óráig veszünk fel.

Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

A legkisebb hirdetés ára 10 szög 15.— lel.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

Levelőzés.

KEDVES FEDORA! Képzeld, mit csinál a véletlen. Vasárnap a népnépegyházi temetőben nyertem egy üveg „Vasul” kékítő. Miután éppen szükségem volt rá, azonnal kipróbáltam meglepő eredménnyel. Nagyságos asszony nálam volt fölé hallottam, hogy kegyed neki is ajánlotta, azóta használja, nagyon megvan elégedve vele. Igérem, hogy mindenkinék ajánlani fogom, hiszen most már minden fűszerkereskedésben kapható. 13294

MELYIK gazdag, jószívű hölgy támogatna anyagiakkal küzdő fiatalembert. Leveléket lapban jelezve „Jószívű hölgy” címen Wallinger hirdetője továbbítja. 13295

Házasság.

SZERÉNY IGÉNYŰ, középkorú, intelligens varrónő megismerkedne hozzáilló, komoly iparossal, tisztviselővel. Lakással rendelkező írjon a kiadóba és jelezze a lapban „Házasság” jelleggel. 4033

HÁZASSÁG céljából megismerkednék hozzám illő férfivel. Róm. kath. özvegy-asszony vagyok, 46 éves. Szoba, konyha berendezéssel rendelkezem. Csak teljes című levelekre válaszolok. Leveléket „Gyermektelen” jelleggel a kiadóba kérek. 4095

Alkalmazás.

KERESSEK egy nős molnárt azonnali belépésre a Neudorfi malomba. Bisztriczky Károly malomtulajdonos, Lipova. 3983

GYÓGYSZERÉSZGYAKORNOKNAK fiatal ember gimnáziumi érettségivel felvétetik. Cím a kiadóban. 3992

PINCEMESTERT nagy gyakorlattal keres oromániai nagyvállalat. Ajánlatokat Gedeon Serban Voda 143. București. 4021

ÜGYES, idősebb detailista segédet, német, magyar, román nyelvismerettel keresek. Cím a kiadóban. 4026

SUCHE intelligens, deutsches Fräulein, mit Jahreszeugnisse, zu 10 Jährigen Mädchen. Adresse in die Administration. 700

TANULÓLEANYOK felvétetnek Maltry női szobánál, Strada 29. Decanvrie (Hasszinger-utca 4.) 13295

DEUTSCHES Fräulein sucht Stelle Tags über zur Kindern, oder als Gesellschaftsleiterin. Adresse in Wallinger-Büro. 13295

EGY bejáró szakácsné és egy mindenre azonnali felvéteték Strada Vicentiu Bales 5. (Kiss Ernő-utca 3.) 4082

ROMÁN, esetleg román-német levelezésben jártas nő azonnali belépésre keresetk. Ajánlatokat „Megbízható” jelleggel továbbítja a kiadóhivatal. 13983

MINDENES FŐZŐNŐ azonnali belépésre kerestetik. Bulev. General Dragalina 16. (Apponyi-körút 8.) II. 11. ajtó. 4038

ARU-OSZTÁLYUNK RÉSZÉRE GYAKORLOTT SEGÉDKÖNYVELŐT KERESÜNK. Ajánlatok személyesen nyújtandók be. Körösvölgyi Takarékpénztár és Kereskedelmi Részvénytársaság. 4041

BÁDOGTETŐK javítását, festését, mindennemű új és javítási munkákat legújtanysabban vállal Marik bádogos, Bulevardul Regele Ferdinand 37. 3809

AZ OFICIUL JUDETEAN J. O. V.-nál egy gépiről állás és egy írniok állás jött üresedésbe. Azok, akik ezen állást elnyerni óhajtják, pályázatukat adják be személyesen a vármegyeházánál (Árvaszéki épület) lévő J. O. V. hivatalba (15. számú szoba).

KÖNYVELÉSBEN, gép- és gyorsírásban jártas hivatalnoknő felvétetik. Román nyelvet tudók s kik ízületben már alkalmazva voltak, előnyben részesülnek. Peccol G. és Társa, Bulev. Regele Ferdinand 57—59. 4062

MŰVEZETŐ-GÉPÉSZI, vagy főgépész állást keres elektrotechnikában is jártas technikus. Cím a kiadóhivatalban. 4051

MŰSZAKI RAJZOK készítését, tervezéseket vállal gépészmérnök. Cím a kiadóhivatalban. 4052

BEJÁRÓ főzőnőt keresek Bul. Regina Maria (Andrássytér) 24. Neuman-palota második emelet, ajtó 17. 4067

TELEKFELÜGYELŐ ingyen lakással felvétetik. Szabó drogéria. 13984

JOBBA családból való 20 éves leány gyermekek mellé ajánlkozik kizárólag vidékre. „Gyermekszertető” jellegre választ a Kelet hírlapiroda továbbítja. 13983

MINDENES állást keres hét hónapos gyermekével. Cím a kiadóban. 4097

EGY HETES kerestetik a katonastrandra. 4096

SZAPPAN szakmában bevezetett utazót keres Szabó szappangyár. 13985

MEGBIZHATÓ, komoly, nőt keresek 2 1/2 éves kisleányomhoz mielőbbi belépésre. Cím Kelet hírlapiroda. 13984

UTAZO, i Erdély területén droguistákat és gyógyszerészeket látogat, magas jutalékkal állást nyerhet. — Ajánlatokat „Utazó” jelleggel Kelet hírlapiroda továbbítja. 13985

IDOSBB házaspár keres megbízható háziállatot, vagy asszonyt, ki főzéshez és takarításához ért. Mészner, Calea Radnai-ut 58. 4092

Vétel és eladás.

VÉKONY aranylánc, női fehérnemű, ágycs és asztalnemű, szekrények, irasztal, futószőnyeg, dísz tárgyak, képek eladók. Strada Consistorului 12. (Batthyány-utca 23.) I. em. jobbra. 1000

IRÓGÉPEK, kellekek raktára, szakszerű javító műhely. Szegű, Piața Luther 3. Telefon 111. 13731

HAT DARAB ászok hordó 15—20 Hl-ig eladó. Bővebbet özv. Eich Nándornénál Stria (Világos.) 4085

VADÁSZKOCSI. Alig használt, fekete charabán kocsi teljesen új, eladó. Három-gazdaság, Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 5. 4080

ALKALMI AJÁNDÉKOK, u. m.: dísz tárgyak, ékszerek, kézi munkák, jutányos áron eladók. Strada Consistorului 12. (Batthyány-utca 23.) I. em. jobbra. 1000

VESZÉK 6 darab jókarban lévő bőrbetétes, vagy ehhez hasonló szék és egy 3 ajtós előszoba szekrényt. Bővebbet a kiadóban. 4101

KERT ápolásához értő gyermektelen házesterpár azonnali felvétetik Strada Closca 8. szám. 4061

GÁZREZSÓ megvételre kerestetik. Cim Wallinger hirdetőjében. 13295

MŰTÁRGYAKAT, porcellánokat, japán és kínai dolgokat, antik butorokat, ezüst tárgyakat, perzsa és szmirnászőnyeget, egész gyűjteményeket a legmagasabb áron vásárol a Salon Artistique Bulev. Regina Maria 20. (Fischer Eliz-palota.) 11895

BUTOR RAKTÁROMBAN ebédők. háló szobák, valamint kárpitos áruk olcsó áron kaphatók. Wiegand, Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 40a) 13585

A NAGY KERESLETRE VALÓ TEKINTETTEL sürgösen keresünk antik butorokat, perzsa szőnyeget, festményeket, műtárgyakat, régi üveg és porcellán tárgyakat, japán vázákat és ezüst ötvös munkákat. Vidéki meghívásra kintazunk. Szépművészeti Szalon, Ortutay-palota. 13573

ZONGORA, rövid, Dörr-gyártmány és ebédő berendezés, repatriálás miatt eladó. Strada Nicu Filipescu (Flórián-utca) 8. 4069

KERESSEK azonnali megvételre egy jókarban lévő egyfogatu konflist, esetleg lovat is, (gyors) sebes menetűt hozzá. Cím a kiadóhivatal továbbítja. 4053

JÓKARBAN lévő gyermekkosci megvételre kerestetik. Cím a kiadóban. 4056

VESZÉK könyvtárakat, hangjegyeket, bélyeggyűjteményeket, festményeket és hegedűket a legmagasabb áron. Kerpel Izsó könyvkereskedése. 100.000 kötetes köleskönyvtár. Telefon 385. 13629

REVAI LEXIKON alkalmi vétel kapható Kuleszer papírkereskedésében Strada Vladimirescu (Dobó-utca) 1. Ugyanott olcsó Schuber papiros. 13565

FAJGALAMBOK eladók. Cím megtudható kiadóhivatalban. 4066

HASZNÁLT, de jókarban lévő légszékény, mely csapolt sör hűtésére is be van rendezve, megvételre kerestetik. Cím Mészáros vendéglős. Pancota. — Ugyanott egy kis légszékény eladó. 4006

25 szilvaskád eladó, esetleg bérbeadó. Baumann, Str. Josif Vulcan 6. 3548

HAJAT vesz, hajfonatok, hajkreppek, hajnetek legolcsóbban Fischer modern hajmunka vállalatánál Str. Marasesti (Kossuth-u. 58.) 3656

ÖTEZER darab gazdasági kosár, 3000 különféle nagyságu gyümölcskosár eladó. Thun Ferenc Aradul-Nou (Ujarad.) 3801

ELADÓ cca 800 Hl. új és használt jókarban lévő töltőképes boros hordó 400 litertől 4500 literig. Farkas Jenőnél, Balvásár. 3924

JÓKARBAN lévő ebédő- és hálószoba-butorok, lusterek, női ruhák eladók. Megtekinthetők Neuman-palota I. em. 26. ajtó délelőtt 11—1 és délután 6—8. 4042

KERÉKPÁROKAT, varrógépeket, gramofont, legjobban javít Schwarcz műszerész, Str. Brancovici (Lázár Vilmos-utca) 3. 13641

COMPLETT szalongszobákra olesón eladó, Megtekinthetők „Globus” iroda Piața Catedralii (Tökölly-tér) 1—14. 14071

HÁLÓ ES EBEDŐ BERENDEZÉS komplett, egy 3/4 m. nagyságu szőnyeg jutányos áron eladó Ghiorocon (Györök) Hegy-utca 15. szám alatt. 4094

MEGVÉTELRE keresek egy használt, jól működő borszivattyút. Ajánlatok „Borszivattyú” jelleggel a kiadóhivatalba kéretnek. 4035

NYERSBORKÖVET veszek minden mennyiségben Irom Arnold Arad Str. Grigorie Alerandrescu (Bercsényi-utca) 39. sz. 13631

KOCSIKENŐCS prima, tovotvezsr, mindennemű gépkocsiok nagyban áron kaphatók az Aradi Olajipar Részvénytársaságnál Arad. Bulev. Regele Ferdinand I. No. 46—22. Telefon szám 135—407. 3935

Lakás.

KÉP szoba konyhával a város központjában kerestetik. Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek. 5432

EGY butorozott szoba konyhával, 2 szoba irodahelyiséggel és 1 raktárhelyiséggel kiadó Str. Ghiba Birta 6—8. 4032

BUTOROZOTT, különbejáratu, csinosan berendezett 1—2 szobát, lehetőleg fürdőszoba használatra keres jöfűzető, magányos uriember, Cim Wallinger hirdetőjében. 13295

EGYSZOBÁS földszinti lakással elcsérelném háztulajdonos bejegyzésével villanyal felszerelt belvárosi szuterin lakószobát. Cseréért megfizetek. Strada Cercetasilor (Szent Pál-utca) 12. 4043

ELADÓ KÖNYVNYOMDA, mely áll egy 12-es Kaiser gyorsajtó, egy amerikai sajtóból, egy perforáló gép és ehhez való anyagokból. Egyedül álló nyomda egy harmincezer lakosú nagy községben. Cim Vég Lajos Békés, Magyarország. 4057

MŰHELYNEK és irodának alkalmas belvárosi udvari épület kiadó. Cim kiadóhivatalban. 4071

EGY legforgalmasabb utcában lévő sarok üzlethez társat keresek. Eladás nincs kizárva. Bővebbet Mondial-cégnél Bulev. Regina Maria 21. Postafiók 82. 4073

MŰHELYHELYISEG, mellette átalakítható lakással a főpostával szemben, kiadó. Bővebbet Strada Consistorului (Batthyány-utca) 27. 4102

Üzletok.

STR. BADEA CĂRTAN (Angyal-utca) 25a) szám alatti házamban lévő fűszerüzlet teljes berendezéssel eladó. Értékelhető díji 12 óráig Reisz János mértékáránál, Bulev. Regele Ferdinand I. 63—65. 3994

SIRIAN (Világoson) vas- és fűszer-üzlet forgalmas helyen, berendezéssel eladó Cim a kiadóban. 4084

NAGYFORGALMU szalon-üzlet és egy jó fodrász-üzlet eltávozás miatt sürgösen eladó. Cim „Megbízás” vállalat Str. Horia (Széchenyi-utca) 4. 13740

FORGALMAS helyen kis üzlet, bárminek alkalmas, azonnal eladó. Cim kiadóhivatalban. 4078

FŐUTON utcai bejáratu világos pince-raktár üzletnek, üzemenk alkalmas, kiadó. Érdeklődők közöljék címüket kiadóban. 4100

Különféle.

8 HÓNAPRA felvannék 15 ezer lei kölcsönt kamatra. Tőke biztosítékul adnék ékszer és rumburgi vászonból készült kelegyét. Ajánlatokat kérem „Vászon” jelleggel a kiadóba. 4099

JÓI BEVEZETETT vállalat terjeszkedési céljából 2—300.000 lei tőkével társat keres. „Existencia” jelleggel ajánlatokat a kiadóba kérek. 4086

Apróhirdetések folytatása a 11-ik oldalon.